

FARKLI CİNSEL KİMLİKLERDEKİ BİREYLERİN ÇOCUKLUK DÖNEMİ AİLE İLİŞKİLERİ: “BİZİM HİKAYEMİZ AİLEDE BAŞLAR”

Melike SEMERCİ*

İlker AKTÜRK**

Ömer Miraç YAMAN***

ÖZ

Araştırmada Youtube platformunda yer alan içerikler üzerinden eşcinsel davranış eğilimi ve transseksüaliteye sahip olan bireylerin çocukluk dönemi aile deneyimlerine dair detaylı bir bakış ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu kapsamda nitel araştırma yöntemi kullanılmış ve fenomenolojik yaklaşım benimsenmiştir. Ölçüt örnekleme yöntemi ile oluşturulan 66 video içerik ise araştırmanın örnekleme grubunu oluşturmuştur. Araştırmanın analiz aşamasında içerik analizi yöntemi kullanılarak verilerin analizinde Maxqda 2020 Analytics Pro programından yararlanılmıştır. Elde edilen veriler; aile dinamikleri, anne ve baba ile ilişkiler olmak üzere 2 ana tema ve 29 alt tema halinde ortaya konulmuştur. Araştırmanın sonucunda; eşcinsel davranış eğilimi ve transseksüaliteye sahip olan bireylerin çocukluk dönemine ilişkin olumsuz aile deneyimlerinin ağırlıklı olduğu; sevgi ve ilgi ihtiyacının karşılandığı bir anne figürünün yanı sıra ilgisiz, pasif ve aileden uzak bir baba figürünün hâkim olduğu belirlenmiştir. Bununla birlikte trans kadınların diğer cinsel kimliklere oranla her bir tema içerisinde daha fazla ortak söylemlerinin olduğu tespit edilmiştir. Bu doğrultuda araştırmadan elde edilen veriler; eşcinsel davranış eğilimi ve transseksüaliteye sahip olan bireylerin farklı yaşam hikayelerine rağmen aileye dönük benzer temalarının var olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eşcinsel Davranış Eğilimi, Transseksüalite, Çocukluk Dönemi, Aile İlişkileri, İçerik Analizi.

CHILDHOOD FAMILY RELATIONS OF INDIVIDUALS WITH DIFFERENT GENUINE IDENTITIES: “OUR STORY STARTS IN THE FAMILY”

ABSTRACT

In the research, it is aimed to reveal a detailed view of the childhood family experiences of individuals with homosexual behavior tendency and transsexuality through the contents on the Youtube platform. In this context, qualitative research method was used and phenomenological approach was adopted. 66 video content created with the criterion sampling method formed the sample group of the research. In the analysis phase of the research, the Maxqda 2020 Analytics Pro program was used in the analysis of the data by using the content analysis method. The data obtained; family dynamics, relations with mother and father, 2 main themes and 29 sub-themes. As a result of the research; The negative family experiences of individuals with homosexual behavior tendency and transsexuality are predominant; In addition to a mother figure whose need for love and attention is met, a father figure who is indifferent, passive and distant from the family is dominant. However, it has been determined that trans women have more common discourses within each theme compared to other sexual identities. In this direction, the data obtained from the research; reveals that individuals with homosexual behavior tendency and transsexuality have similar family-oriented themes despite different life histories.

Keywords: Homosexual Behavior Tendency, Transsexuality, Childhood, Family Relations, Content Analysis.

Atf: SEMERCİ, M., AKTÜRK, İ., YAMAN, Ö. M. (2023). “Farklı Cinsel Kimliklerdeki Bireylerin Çocukluk Dönemi Aile İlişkileri: Bizim Hikayemiz Ailede Başlar”, İMGELEM, 7 (12): 171-206.

Citation: SEMERCİ, M., AKTÜRK, İ., YAMAN, Ö. M. (2023). “Childhood Family Relations Of Individuals With Different Genuine Identities: Our Story Starts In The Family”, İMGELEM, 7 (12): 171-206.

Başvuru / Received: 10 Nisan 2022 / 10 April 2022

Kabul / Accepted: 28 Haziran 2023 / 28 June 2023

Araştırma Makalesi / Research Article.

* Doktora öğrencisi, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Lisansüstü Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Hizmet Bölümü, Türkiye-İstanbul, E-posta: melikesemerci1997@gmail.com, ORCID Numarası: 0000-0002-6383-8340

** Doktora öğrencisi, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Lisansüstü Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Hizmet Bölümü, Türkiye-İstanbul, E-posta: illkerakturk@gmail.com, ORCID Numarası: 0000-0001-9626-3275

*** Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, Türkiye-İstanbul, E-posta: omermirac@gmail.com, ORCID Numarası: 0000-0001-9989-8575

EXTENDED ABSTRACT

The parent-child relationship and family dynamics play a crucial role in the development of sexual identity. Hart (1999: 7) argues that parents have a vital and complementary function in promoting the healthy development of their children. Parke (2004) highlights that parents and children mutually influence each other, both directly and indirectly, in the formation of sexual identity. Modeling and identification processes in parenting are among the psychosocial factors that significantly impact the development of sexual identity. The establishment of a healthy relationship and a sense of sexual identity is achieved through the imitation and modeling of the parent, and as a consequence of identification, the child feels secure and valuable (Byrd 2010: 110; Möller et al. 2009: 128; Tobin 2001; Yılmaz 2021: 229). Various studies on individuals with homosexual behavior tendencies and transgender individuals demonstrate the presence of negative relationships, resistance to identification and modeling, and early relationship issues, rather than bonding, identification, imitation, and modeling with the same-sex parent (Bos et al. 2008; Francis 2008).

In this context, the study aims to examine the family experiences of individuals who exhibit homosexual behavior tendencies and those who identify as transgender, as well as to evaluate the processes contributing to these tendencies. To achieve this objective, the qualitative research method was employed, and the phenomenological approach was selected as the research design. The study's sample group comprised videos on the YouTube platform featuring guests who display homosexual behavior tendencies or identify as transgender. To identify suitable videos for the research, which adopted the criterion sampling method, eight key concepts were selected and scanned by limiting the search to the first 150 pieces of content on the YouTube platform. Among the 1200 videos discovered through scanning, 11 videos that could not be accessed due to the YouTube algorithm but were deemed appropriate for the content by the researcher were also included. The videos were restricted based on the following criteria: "The Turkish language is used," "video duration is 10 minutes or more," "at least one of the guests exhibits homosexual behavior tendency or is transgender," "focuses on life story," and "is in the form of a mutual interview." Consequently, 66 video contents constituted the study's sample group. The MAXQDA 2020 Analytics Pro software tool was employed to analyze the data.

The data obtained within the scope of the study were examined under two categories: "family Dynamics" and "relationships with parents". The research data indicated that an

Farklı Cinsel Kimliklerdeki Bireylerin Çocukluk Dönemi Aile İlişkileri: “Bizim Hikayemiz Ailede Başlar”

oppressive family structure formed the majority of the discourse for the participants in the video content, with oppression primarily occurring in areas related to gender. This structure was found to impact social and psychological areas, such as experiencing a passive childhood, not feeling like an individual, and conforming to the family's wishes. Additionally, it was revealed that individuals who identify as trans women and transvestites are more exposed to oppressive family structures. Other discourses unrelated to family structure included 'caring,' 'flexible,' 'indifferent/negligent,' and 'conservative' family structures. The data obtained from the research demonstrated that the most prevalent negative process experienced by participants in the video content within the family was being part of a separated family. Moreover, another notable negative family experience was sexual abuse. The data indicated that sexual abuse occurred less frequently within the family, while sexual abuse experienced outside the family affected family relations. Domestic violence, another significant issue, was found to take place primarily in the form of violence inflicted by the father on other family members and was described as a traumatic event for the individuals. Domestic violence and sexual abuse were significantly higher among individuals who identify as trans women compared to other sexual identities. One of the striking findings in the research data was the perceptions about family and childhood. The data showed that participants' perceptions of family and childhood were predominantly negative, with narratives emphasizing an unhappy, difficult, and traumatic childhood. The few positive perceptions revealed a longing and intense feelings towards the concept of family. However, it was discovered that participants who identified themselves as transgender women or gay had more negative perceptions about the family compared to other sexual identities.

The study's findings concerning mothers and fathers were analyzed through parental structure, approaches, and individuals' perceptions of their parents. In motherhood approaches, it was found that the maternal structure, characterized by intense love, care, and emotional bonding, was predominant in the video content. In line with this finding, definitions and perceptions of the mother included expressions of admiration, love, and intense devotion. The perception of the mother was observed to have a more significant relationship among individuals who identified themselves as trans women or gay. Another narrative about the mother's approach in the research data was the authoritarian/oppressive attitude. According to the data obtained, the authoritarian structure emerged as the head of the family or the mother figure who assumes dominance in the household, along with the oppressive attitude towards the participants in the video content. When the processes related to the father in the parent-child

relationship were analyzed, it was found that, unlike the mother, the father was generally described as 'indifferent,' 'distant from the family,' 'conservative,' and that there was no healthy father-son relationship. As a result, it has been found that the perceptions of individuals with homosexual behavior tendencies and transgender identities about their fathers contain predominantly negative and hateful narratives. Additionally, individuals who identified themselves as trans women, gay, or transvestite had even more negative relationships with their fathers. The comparative data on parents in family relations revealed a stark contrast in the mother-father relationship. While definitions and perceptions of the mother generally contained positive expressions, the perception of the father was mostly negative.

In conclusion, the data obtained from the research reveal that individuals with homosexual behavior tendencies and transgender identities share common themes related to family despite their different life stories. When the study's findings are evaluated within a general framework, it becomes apparent that individuals with homosexual behavior tendencies and transgender identities primarily have negative family experiences related to childhood. These experiences often involve a mother figure who meets the need for love and attention, contrasted with a father figure who is indifferent, passive, and distant from the family. It is particularly noteworthy that trans women yielded more significant results in each theme compared to other sexual identities, highlighting that transgender experiences are an area that requires careful examination through childhood family relationships. While the findings obtained align with the existing literature, the scarcity of research focusing on childhood in the literature makes it challenging to contextualize the negative childhood experiences of individuals with homosexual behavior tendencies and transgender identities. Consequently, the existing literature must place greater emphasis on studies in the related field, and in response, research that can evaluate the field from diverse perspectives should be proposed.

GİRİŞ

Kişinin cinsiyetini fark etmesi ve bedeni ile benliğini uyum içerisinde kabullenmesi cinsel kimlik sürecinin temelini oluşturmaktadır. Bu süreç bilişsel gelişim ile birlikte duygusal bir farkındalığı içermektedir (Diamond 2002: 323; Özsungur 2010: 164). Bireyin cinsel kimliğinin tohumları yaşamının ilk yıllarında oluşmaya başlamaktadır (Martin ve Ruble 2010; Zosuls vd. 2009). Erken dönemde görülen yaşam deneyimleri ise bu sürecin nasıl algılandığına ve içselleştirildiğine bağlı olarak cinsel kimliğin gelişimine etki edebilmektedir (Person ve Ovesey 1983).

Farklı Cinsel Kimliklerdeki Bireylerin Çocukluk Dönemi Aile İlişkileri: “Bizim Hikayemiz Ailede Başlar”

Cinsel kimlik; biyolojik, psikolojik ve sosyal etkenler ile birlikte bilişsel ve zihinsel gelişimin etkileşimi sonucu oluşan karmaşık bir yapıyı içermektedir. Bu açıdan tek bir genetik, hormona bağlı, çevresel veya psikolojik faktörün cinsel kimliğin gelişiminde baskınlığı söz konusu değildir (Glover vd. 2009: 78; Özsungur 2010: 165; Sutton 2014: 57). Çocukluk çağı cinsiyet yakınması, cinsel istismar, aile dinamikleri, yakın çevre ile olan ilişki gibi dinamikler ise bu sürece etki eden sosyal faktörler arasında yer almaktadır (Beitchman vd. 1992; Brown 1963; Doll vd. 1992; Lenderking vd. 1997; Schott 1995).

Cinsel kimliğin kazanılmasında ebeveyn-çocuk ilişkisi ve aile dinamikleri önemli bir işleve sahiptir. Hart; (1999: 7) çocukların sağlıklı gelişimlerinde ebeveynlerin özgün ve tamamlayıcı bir rol oynadığını belirtmektedir. Parke (2004) ise cinsel kimliğin gelişiminde anne, baba ve çocukların doğrudan ve dolaylı olarak birbirlerini etkilediğini vurgulamaktadır. Ebeveynlik sürecine dair model alma ve özdeşim, cinsel kimliğin gelişiminde kritik bir etkiye sahip olan psikososyal etkenlerden birini oluşturmaktadır. Sağlıklı bir ilişki ve cinsel kimlik duygusunun oluşumu, ebeveyni taklit ve modelleme ile gerçekleşmekte ve özdeşim sonucu çocuk, kendisini güvenli ve değerli hissetmektedir (Byrd 2010: 110; Möller vd. 2009: 128; Tobin 2001; Yılmaz 2021: 229).

Teorik Çerçeve

Eşcinsel davranış eğilimi sergileyen bireyler ile transseksüel bireylerin ele alındığı farklı araştırmalar; hemcins ebeveyn ile bağ kurma, özdeşleşme, taklit ve model alma yerine; olumsuz ilişkilerin, özdeşim kurmaya ve model almaya karşı direncin ve erken dönemde ilişki problemlerinin var olduğunu göstermektedir (Bos vd. 2008; Francis 2008). Gerard van den Aardweg (2011) psikolojik ve psikiyatrik gözlemleri neticesinde eşcinsel davranış eğiliminin ebeveyn çocuk etkileşimindeki dengesizlikten kaynaklandığını, özellikle hem cins ebeveyn ile kurulan ilişkideki eksikliğin karşı cins ebeveyninden aşırı etkilenmeyi ortaya çıkardığını tespit etmiştir. Benzer şekilde Mettler ve arkadaşları (2010) tarafından yürütülen araştırmada; ebeveyn, kardeş veya akran grubu ile algılanan eksiklik ve sorunlu deneyimlerin eşcinsel davranış eğilimine etki edebileceği ortaya konulmuştur. Gelişim psikolojisi alanında araştırmacı olan Elizabeth Moberly ise cinsel istismarı eşcinsel davranış eğilimine sebep olan ikincil bir etmen olarak değerlendirmektedir. Buna göre cinsel istismar çocuklardaki cinsiyet duygusunun oluşumunda baş faktör olan özdeşleşme sürecine kritik bir müdahale oluşturarak hemcins ebeveyn ile savunma amaçlı ayrışmanın gerçekleşmesine sebep olmaktadır. Bu durum çocuğun başkaları tarafından sağlanmamış olan sevgi ve cinsel kimlik ihtiyacını hemcins bir

bireye yönlendirerek eşcinsel gelişim için öngörülebilir bir yol oluşturmaktadır (Moberly 1983'ten akt.: Whitehead ve Whitehead 2022).

Freud'un görüşlerinden etkilenen araştırmacılardan Irving ve Toby Bieber (1979); aile dinamiklerinde nesne ile olan ilişkiye dikkat çekerek baba ile olan olumsuz ilişki ve aşırı koruyucu anne yapısına odaklanmaktadır. Baba ile özdeşim anal dönemde başlamakta ve bu durum temel cins kimliğinin gelişimini etkilemektedir (Abelin 1975). Nicolasi'ye göre (2022) erkek çocuk baba ile özdeşleşirken erkeksi bir kimliğin gelişimi amacıyla anneden uzaklaşmaktadır. Bu sürecin gerçekleşebilmesi için babanın öne çıkan bir figür olarak ilgili, sıcak ve meraklı özelliklere sahip olması diğer bir ifadeyle baskın ve besleyici olması beklenmektedir. Babasıyla iyi bir ilişki kuramayan ve zayıf bir özdeşleşmeye sahip olan bir erkek çocuğun ise eril bir kimlik duygusu geliştirmesi mümkün olmamaktadır. Yapılan araştırmalarda transseksüaliteye dair de benzer bir sürecin var olduğu anlaşılmaktadır. Stoller (1984) transseksüaliteye sahip olan erkekleri ele aldığı çalışmasında; babaların fiziksel ve ruhsal olarak uzak olan, çocuklarıyla vakit geçirmeyen, bakımı tamamen annenin üstlendiği ve anne ile oğul arasında güçlü bir sembiyotik bağın var olduğu bir aile ortamından bahsetmektedir. Stoller (1984) bu durumu "*daha çok anne, daha az baba, daha çok kadınsılık*" olarak ifade etmektedir. Stoller'a göre (1984) transseksüel erkeklerde ise bu sürecin farklı bir şekilde geliştiği; anne-bebek arasındaki bağın çok erken dönemde koparak babanın annenin yerine hizmet etmeye başladığı ifade edilmektedir. Baba ile ilişkinin yanı sıra anne ile kurulan olumsuz ilişki de eşcinsel davranış eğilimi ve transseksüaliteyi etkileyen süreçler arasında yer almaktadır. Yapılan ampirik çalışmalar; eşcinsel davranış eğilimi gösteren kadınların heteroseksüel kadınlara oranla anneleriyle daha fazla olumsuz ilişkiye sahip olduğunu ortaya koymaktadır (Bos vd. 2008; Needham Austin 2010). Marantz ve Coates'in (1991) yürüttüğü çalışmada da benzer şekilde CKB tanısı alan çocukların annelerinde psikopatoloji oranlarının yüksek düzeyde olduğu ve çocukların özerklik gelişimini engelleyici ve sembiyotik ilişkiyi pekiştirici bir ebeveyn tutumunun var olduğu saptanmıştır. Bu açıdan anne-oğul arasında kurulan uzun süreli sembiyotik ilişki, erkek çocuğun anne ile özdeşim kurmasına ve kendisini kadın kimliğinde tanımlamasına sebebiyet verebilmektedir (Keskin vd. 2015: 439).

Tüm bu etkenler göz önünde bulundurulduğunda çocukluk dönemi aile ilişkilerinin eşcinsel davranış eğilimi ve transseksüaliteye dair önemli unsurlardan biri olduğu anlaşılmaktadır. Bu açıdan mevcut çalışmada; eşcinsel davranış eğilimi ve transseksüaliteye sahip olan bireylerin aile deneyimlerine ilişkin detaylı bir bakış ortaya konularak çocukluk dönemi aile hikayelerinde öne çıkan temaları betimlemek amaçlanmıştır.

Farklı Cinsel Kimliklerdeki Bireylerin Çocukluk Dönemi Aile İlişkileri: “Bizim Hikayemiz Ailede Başlar”

Yöntem

Araştırma Yöntemi

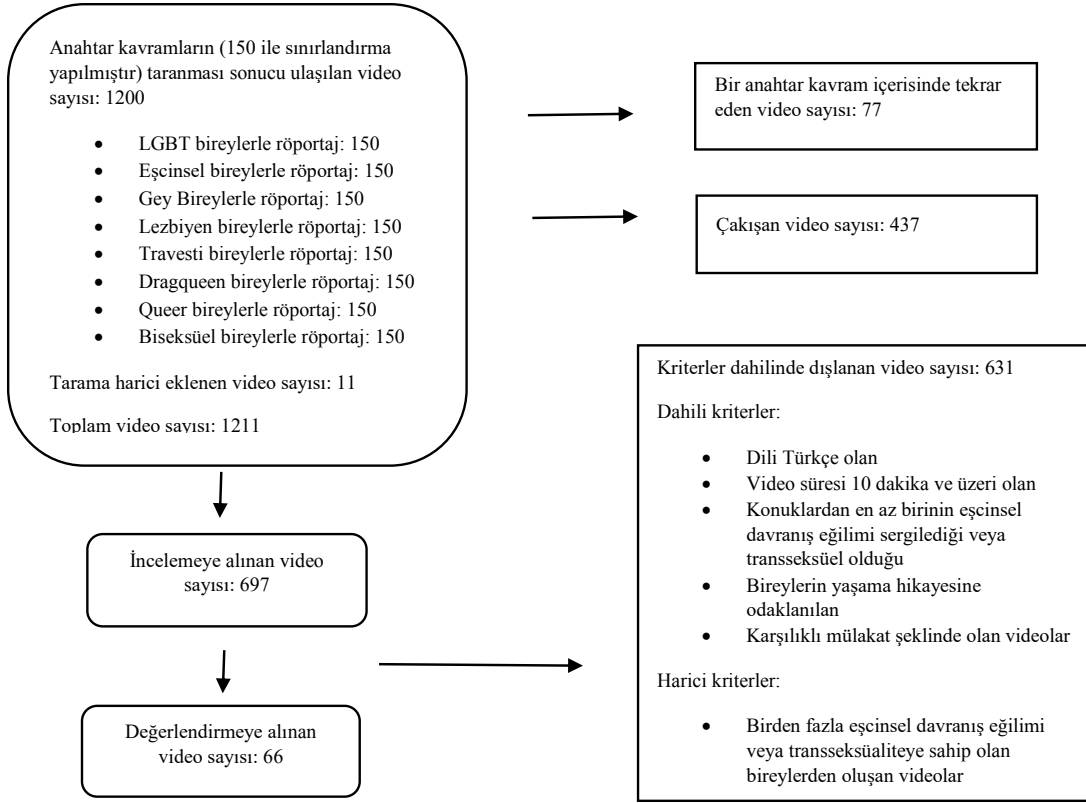
Çalışmada Youtube platformu aracılığı ile eşcinsel davranış eğilimi sergileyen bireyler ile transseksüel bireylerin çocukluk dönemi aile ilişkilerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda nitel araştırma yöntemi kullanılmış ve araştırma deseni olarak fenomenolojik yaklaşım tercih edilmiştir. Nitel araştırmalar; birey veya grupların sorun olarak attıkları anlamları içeren ve buna bağlı araştırma problemlerinin incelenmesini temel alan yorumlayıcı bir çerçeveyi barındırmaktadır. Diğer bir deyişle nitel araştırmalar; sosyal olguları bir bağlam içerisinde anlamayı ve araştırmayı temel almaktadır (Yıldırım ve Şimşek 2021: 37). Bu yöntem içerisinde sıklıkla kullanılan bir desen olan fenomenoloji ise birey veya olgu tarafından deneyimlenen bir fenomenin derinlemesine anlaşılmasını sağlamaktadır (Creswell 2021: 85). Bu doğrultuda eşcinsel davranış eğilimi ve transseksüaliteye sahip olan bireylerin hikayeleri üzerine derinlemesine bir bakış gerçekleştirilmiştir.

Araştırma Grubu

Araştırmanın örneklem grubunu; Youtube platformu üzerinden eşcinsel davranış eğilimi sergileyen bireyler ile transseksüel bireylerin konuk olarak alındığı videolar oluşturmaktadır. Örneklemin oluşturulmasında ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Ölçüt örnekleme yöntemindeki temel anlayış; önceden belirlenen bir dizi ölçüt ile araştırma grubunun sınırlandırılmasıdır (Yıldırım ve Şimşek 2021: 120). Örneklemin oluşturulması aşamasında Youtube platformunda arama yapmak üzere queer literatürde tanımlanan kimlik ve yönelim kavramları (Kaos GL Derneği 2020) taranmış ve tarama sonucu ulaşılmak istenen örneklem grubuna en fazla temas eden 8 kavram anahtar kavram olarak belirlenmiştir. Belirlenen kavramlar ilk 150 içerik şeklinde sınırlandırılarak toplamda 1200 içeriğe ulaşılmıştır. Elde edilen içerikler araştırma kapsamında belirlenen ölçütlere göre sınırlandırılmıştır. Tarama sonucu elde edilen içerikler içerisinde yer alan “shorts” videolar, araştırma ölçütlerinden biri olan video süresini karşılamadığından çalışmanın kapsamı dışına bırakılmıştır. Bununla birlikte video içeriklere ek olarak Youtube algoritması gereği anahtar kavramlar sonucu ulaşılamayan fakat araştırmacı tarafından içeriğe uygun olarak belirlenen 11 video çalışmaya dahil edilmiştir. Bu noktada Youtube verileri üzerinden elde edilen benzer içerikteki çalışmaların veri toplama yöntemleri incelenerek hareket edilmiştir. İncelenen içeriklere oranla daha fazla sayıda sınırlandırma yapılarak içerik açısından maksimizasyonun sağlanması istenmiştir.

Örnekleme aşamasında; araştırmacılar tarafından ortak olarak dahili ve harici kriterler oluşturulmuştur. İlk olarak örnekleme içerisine dili Türkçe olan videolar dahil edilmiştir. Video süresiyle ilişkili olarak; başlangıçta 15 dakika ve üzeri videolar şeklinde bir sınırlandırma yapılmasının yanı sıra tarama aşamasında 10-15 dakika aralığında olan videoların da elde edilmek istenen veriyi sağladığı görülmüştür. Buna paralel olarak Statista'nın raporuna göre de ortalama Youtube video uzunluğunun 11.7 dakika olduğu ve sosyal medya uzmanları tarafından 7-15 dakika aralığının ideal video süresini oluşturduğu tespit edilmiştir (Ceci 2021). Bu kapsamda ilgili ölçüt "video süresi 10 dakika ve üzeri olan" şeklinde revize edilmiştir. Diğer bir ölçüt; konuklardan en az birinin transseksüel olduğu veya eşcinsel davranış eğilimi sergilediği videolar şeklinde belirlenmiştir. Bununla birlikte birden fazla eşcinsel davranış eğilimi sergileyen veya transseksüel olan bireylerin var olduğu videolar, videonun bütünlüğünü etkilemesi ve hikâye odağını dağıtması açısından örnekleme dahil edilmemiştir. İçeriklerin seçiminde eşcinsel davranış eğilimi sergileyen veya transseksüel olan bireylerin yaşam hikayesine odaklanılmasına dikkat edilmiştir. Bu açıdan tarama kriterleri karşılandığı halde doğrudan yaşam öyküsünün yer almadığı videolar çalışma kapsamı dışına alınmıştır. Videoların karşılıklı mülakat şeklinde yapılandırılmış olması ve belgesel niteliği taşıması ise diğer bir ölçüt olarak belirlenmiştir. Son olarak Türkçe bir içerikle yayınladığı halde farklı ülkelerden göçmen veya yabancı statüdeki bireyleri kapsayan video içerikler çalışma kapsamının dışında tutulmuştur. Bu durum; aile yapısının incelendiği bir araştırmada kültürel açıdan aile yapılarının farklılık göstermesinin muhtemel olması nedeniyle Türk aile yapısı olarak sınırlandırmanın daha uygun olacağı düşünüldüğü tercih edilmiştir. Nihayetinde; Türkçe dilinin kullanıldığı, video süresi 10 dakika ve üzeri olan, konuklardan en az birinin eşcinsel davranış eğilimi sergilediği veya transseksüel olduğu, yaşam hikayesine odaklanan ve karşılıklı mülakat şeklinde olan video içerikler çalışmaya dahil edilmiştir. Bu kapsamda anahtar kavramlardan elde edilen ve araştırmacı tarafından eklenen içerikler sonucu toplam 1211 videoya ulaşılmıştır. Bu videolar ilgili ölçütler dahilinde sınırlandırılarak örnekleme grubunu oluşturan 66 video içerik belirlenmiştir. Örneklemin oluşum aşaması Şekil-1'de sunulmuştur.

Farklı Cinsel Kimliklerdeki Bireylerin Çocukluk Dönemi Aile İlişkileri: “Bizim Hikayemiz Ailede Başlar”

Şekil 1: Örneklem Oluşumunu Gösteren Şema

Veri Toplama Araçları

Çalışmanın veri toplama tekniği olarak doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırmalarda araştırılması istenen olgu ve olayların yazılı ve görsel materyaller aracılığı ile toplanması sonucu elde edilen yöntem doküman analizini içermektedir (Yıldırım ve Şimşek 2021: 189-190). Araştırma sosyal medya içerisinde popüler bir araç olan Youtube platformu üzerinden kurgulanmıştır. Araştırmanın ölçütleri dahilinde belirlenen 66 video içerik ise örneklem grubunu oluşturmuştur.

Veri Analiz Süreci

Çalışmada veri analiz yöntemi olarak içerik analizi tekniği kullanılmıştır. İçerik analizi; Krippendorff'un belirttiği üzere (2004: 18) “bir mesajın içindeki verilerden yinelenebilir ve değerli çıkarımlar yapan bir araştırma tekniği”ni oluşturmaktadır. Bu çerçevede yapılan işlem, birbirleriyle ilişkili olan verileri belirli kavram ve temalar ile bir araya getirerek bu verileri analiz etmeyi ve yorumlamayı içermektedir (Yıldırım ve Şimşek 2021: 240). İçerik analizinde program kullanımı karmaşık işlemler yapabilmek ve büyük miktarda verilerle çalışmak için önemli kolaylıklar sunmaktadır (Bilgin 2006: 27). Bu kapsamda araştırma için bilgisayar

destekli bir analiz süreci gerçekleştirilerek nitel analiz araştırmalarında sıklıkla tercih edilen bir program olan Maxqda 2020 Analytics Pro programı kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen içerikler ilk olarak kodlama işlemine tabi tutulmuştur. Kodlama iki farklı kodlayıcı tarafından gerçekleştirilmiştir. Kodlama sonucunda 1. Kodlayıcı tarafından 3451, 2. Kodlayıcı tarafından ise 2074 sayıda koda ulaşılmıştır. Elde edilen kodların 3. bir araştırmacı tarafından karşılaştırılması yapılmış ve daha sonra araştırmacılar ile ortak kod başlıkları ve içeriklerinde anlamaya varılmıştır.

Kodlama yapılırken video içeriklerde yer alan katılımcıların kendi yaşam hikayeleri odak alınarak katılımcının hikayesi dışında aktarılan ifadeler kodlamaya dahil edilmemiştir. Bununla birlikte eşcinsel davranış eğilimi sergileyen veya transseksüel olan bireyler harici video içeriklerde yer alan diğer katılımcılar kodlamanın kapsamı dışında tutulmuştur. Elde edilen kodlar araştırmanın ana konusunu oluşturan ‘çocukluk dönemi aile deneyimleri’ ile ilişkili şekilde ayrıştırılarak araştırma içerisinde kullanılacak olan 305 sayıda kod belirlenmiştir. Katılımcıların çocukluk dönemi ile sınırlandırılan kodlama aşamasında hikayelerin ele alındığı yaş grubu net olmamakla birlikte bu dönemin; erken çocukluk, çocukluk ve ön ergenlik dönemini kapsayacak şekilde ele alınmasına dikkat edilmiştir. Buna bağlı olarak çocukluk dönemi yaklaşık 0-15 yaş grubunu oluşturmuştur. Analiz sonucunda toplamda 2 ana tema ve 31 sayıda alt tema elde edilmiştir. Araştırmanın genişliği sebebiyle ise alt temalar içerisinde kod sayısına yönelik bir sınırlandırma yapılarak 25 koddan daha az sayıda olan alt temalar araştırmaya dahil edilmemiştir. Bu doğrultuda araştırmanın son hali 2 ana tema ve 29 alt temadan oluşmuştur.

Bulgular bölümünde katılımcıların isimleri gizli tutularak eşcinsel davranış eğilimi sergileyen veya transseksüel bireyler Katılımcı (1, 2 ...) şeklinde ifade edilmiştir. Alıntılarının sunumunda ise 10 kod ve üzeri temalar 2, 10 kod ve altı temalar ise 1 alıntı ile ifade edilmiştir. Bununla birlikte bulguların değerlendirilmesi ve sunumunu kolaylaştırmak amacıyla alıntılarının kime ait olduğunun daha net anlaşılmasını sağlayacak şekilde alıntı sonrası aşağıdaki yönerge doğrultusunda bilgilendirme yapılmıştır:

(Katılımcı 1, E, Trans Kadın)>> (Katılımcı adı, Biyolojik cinsiyet, Tanımlanan cinsiyet)

Araştırmanın Sınırlılıkları

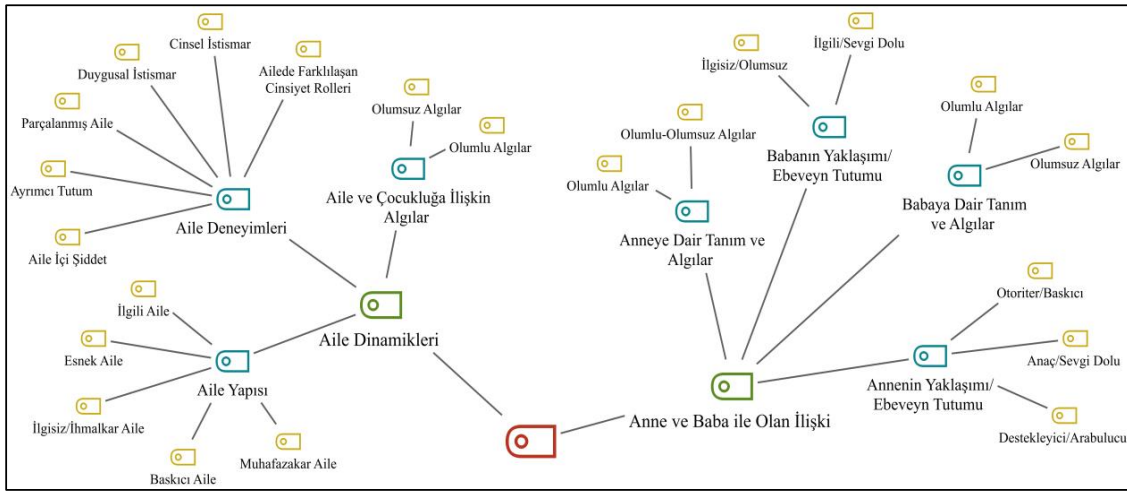
Çalışma açasından bazı sınırlılıklar mevcuttur. Bunlardan ilki araştırmanın Youtube platformunda yer alan içeriklerden elde edilmesi nedeniyle video güvenilirliğine yönelik mevcut bir risk unsuru içermesidir. Araştırmanın bir diğer sınırlılığı ise bazı video içeriklerinde

Farklı Cinsel Kimliklerdeki Bireylerin Çocukluk Dönemi Aile İlişkileri: “Bizim Hikayemiz Ailede Başlar”

aynı katılımcıya ilişkin birkaç videonun var olmasıdır. Bu durum tekrar eden katılımcılar için kodlama işlemi sırasında benzer kodların ortaya çıkmasına sebebiyet vererek katılımcıların yaşam hikayelerinin okunmasını zorlaştırıcı bir unsur oluşturmaktadır.

Bulgular

Çalışma kapsamında elde edilen veriler; “*aile dinamikleri*” ve “*anne ve baba ile ilişkiler*” olmak üzere 2 ana tema altında tasnif edilmiştir. Her bir ana tema ise ilgili alt temalara halinde ele alınmıştır. Ana tema ve alt temaların model hali Şekil 2’de gösterilmiştir.

Şekil 2: Ana Tema ve Alt Temaların Kod Teori Modeli

Araştırmada yer alan videolara ilişkin kanal ve video sayısına ait bilgi Tablo-1’de sunulmuştur.

Tablo 1: Örneklem Grubuna Dâhil Edilen Kanal ve Video Sayısını Gösteren Tablo

Video Sayısı	Kanal Sayısı
1	17 Kanal
2-4	4 Kanal
4’ten fazla	3 Kanal

Videolarda yer alan katılımcılara ilişkin sosyo-demografik bilgiler ise Tablo-2’de gösterilmiştir.

Melike SEMERCİ- İlker AKTÜRK- Ömer Miraç YAMAN

Tablo 2: Videolarda Yer Alan Katılımcıların Sosyo-Demografik Verilerini Gösteren Tablo

İSİM	YAŞ	CİNSİYET/ CİNSEL KİMLİK	EĞİTİM DURUMU	MESLEKİ DURUM	MEMLEKET	YAŞANILAN YER	FENOMENLİK/ TANINMA	TIBBİ MÜDAHALE	KARDEŞ SAYISI
K-1	-	Trans kadın	Üniversite	Solist	Balıkesir	İstanbul	Var	CDA	-
K-2	-	Gey birey	-	Üst düzey yönetici	-	İstanbul	Yok	Yok	-
K-3	-	Gey birey	Üniversite	Sosyal medya fenomeni	-	-	Var	Yok	Tek çocuk
K-4	-	Trans kadın	-	Seks işçisi	-	İstanbul	Yok	Hormon tedavisi	1 abla
K-5	21	Gey birey	-	Drag queen	Antalya	İsparta	Yok	Yok	-
K-6	39	Trans kadın	-	Oyuncu	Adana	İstanbul	Var	CDA	-
K-7	37	Trans kadın	Lise	Sosyal medya fenomeni, iş kadını	-	İstanbul	Var	CDA	-
K-8	32	Trans kadın	-	Eskort	Denizli	-	Yok	Hormon tedavisi	4 abi
K-9	28	Gey birey	-	Sosyal medya fenomeni	Sırbistan	İstanbul	Var	Yok	1 kız 1 erkek kardeş
K-10	21	Gey birey	Üniversite	Sosyal medya fenomeni	Çanakkale	Çanakkale	Var	Yok	-
K-11	35	Trans erkek	-	Oyuncu/DJ	-	İstanbul	Var	CDA	1 abla, 1 kız kardeş
K-12	21	Trans erkek	Üniversite (devam ediyor)	Öğrenci	-	-	Yok	CDA	-
K-13	-	Lezbiyen birey	Üniversite	-	Antalya	Antalya	Yok	Yok	2 abi
K-14	-	Gey birey	Üniversite	Şarkıcı	-	İstanbul	Var	Yok	-
K-15	-	Trans kadın	-	Seks işçisi	Mersin	Ankara	Yok	CDA	3 kardeş
K-16	31	Trans kadın	-	Seks işçisi	Gebze	Gebze	Yok	CDA	5 kardeş
K-17	56	Trans kadın	İlkokul	Eski siyasetçi/makam şoförü	Makedonya	İstanbul	Var	CDA	-
K-18	-	Trans kadın	-	Şarkıcı/sosyal medya fenomeni	-	İstanbul	Var	CDA	-
K-19	20	Trans kadın	Üniversite (devam ediyor)	Öğrenci	-	Ankara	Yok	HT	-
K-20	-	Gey birey	Lise	Sosyal medya fenomeni	Siirt	İstanbul	Var	Yok	3 abi 1 abla
K-21	-	Gey birey	Üniversite (devam ediyor)	Öğrenci	Erzincan	-	Yok	Yok	2 kardeş
K-22	28	Lezbiyen birey	-	Reklamcı	-	-	Yok	Yok	-
K-23	-	Trans kadın	Üniversite	Oyuncu	Ankara	Ankara	Var	CDA	Tek çocuk

¹ Toplamda incelenen video sayısı 66 olmasına rağmen tabloda 54 katılımcıya ait veri mevcuttur. Aynı katılımcıya ilişkin birkaç video onun var olması sebebiyle tekrar eden katılımcılar tek bir katılımcı olarak tabloda yer almış ve yaş bilgisi hariç diğer bilgiler tüm videolardan toplanarak elde edilmiştir. Katılımcının yaşına ait bilgi ise son videoya göre değerlendirilmiştir. Bazı demografik verilerin katılımcılar tarafından net bir şekilde ifade edilmediği durumlarda ise verinin araştırmacı tarafından anlaşılması halinde uygun şekilde tabloya dâhil edilmiştir. Özellikle bu durum katılımcıların cinsiyetini direkt olarak ifade etmediği noktalarda gerçekleştirilmiştir.

² Tabloda "Tıbbi Müdahaleler" başlığı altında yer alan verilerin birkaçı kısaltma halinde kullanılmıştır. İlgili verilerin açıkları şu şekildedir:
CDA: Cinsiyet değiştirme ameliyatı geçirmiş bireyler
HT: Hormon tedavisi alan bireyler

**Farklı Cinsel Kimliklerdeki Bireylerin Çocukluk Dönemi Aile İlişkileri:
“Bizim Hikayemiz Ailede Başlar”**

K-24	-	Gey birey	Lise	Sosyal medya fenomeni	Balıkesir	İstanbul	Var	Yok	1 abla
K-25	-	Trans kadın	-	Kuatör	Ankara	-	Yok	CDA	4 kız, 3 erkek
K-26	29	Biseksüel erkek	-	Oyuncu	Ankara	-	Yok	Yok	-
K-27	26	Lezbiyen birey	-	-	-	-	Yok	Yok	-
K-28	24	Gey birey	-	-	-	İstanbul	Yok	Yok	Tek çocuk
K-29	23	Trans kadın	Üniversite (devam ediyor)	Öğrenci	-	-	Yok	Yok	2 abla
K-30	20	Biseksüel Trans kadın	Üniversite	Model/DJ/Drag queen	Mersin	İstanbul	Var	HT	Tek çocuk
K-31	-	Trans kadın	-	Seks işçisi	Kahramanmaraş	Antalya	Yok	CDA	-
K-32	26	Lezbiyen birey	Lise	-	-	İstanbul	Yok	Yok	Tek çocuk
K-33	55	Travesti birey	İlkokul	İşsiz	Manisa	Manisa	Var	Yok	3 abla, 1 abi
K-34	45	Gey birey	Lise	İşsiz	Trabzon	-	Var	Yok	2 abla, 1 abi
K-35	-	Gey birey	-	Sosyal medya fenomeni	-	-	Var	Yok	-
K-36	39	Trans kadın	-	Sosyal medya fenomeni	Bulgaristan	-	Var	CDA	1 kız kardeş
K-37	19	Travesti birey	-	Eskort	Edirne	İstanbul	Yok	Bilgi mevcut değil	3 kız 2 erkek
K-38	36	Trans erkek	-	-	-	-	Yok	CDA	-
K-39	25	Travesti birey	Üniversite	Tasarımcı	Sivas	İstanbul	Var	CDA	-
K-40	-	Gey birey	Üniversite	Resim öğretmeni	Hatay	Hatay	Yok	Yok	1 kız kardeş
K-41	-	Trans kadın	-	Sosyal medya fenomeni	Adana	İstanbul	Var	CDA	-
K-42	33	Trans erkek	-	-	-	-	Var	CDA	1 kız kardeş
K-43	-	Trans kadın	Üniversite	Mağaza satış sorumlusu	-	İstanbul	Yok	CDA	-
K-44	36	Travesti birey	İlkokul	Şarkıcı/oyuncu	-	İstanbul	Var	CDA	8 kardeş
K-45	-	Travesti birey	-	Seks işçisi	Yozgat	-	Yok	CDA	-
K-46	-	Trans kadın	Üniversite	-	Hatay	Ankara	Yok	CDA	İkiz kardeş
K-47	-	Trans kadın	-	Sosyal medya fenomeni	-	-	Var	CDA	1 kız kardeş
K-48	32	Gey birey	Üniversite	Drag queen	Ankara	İstanbul	Var	Yok	1 erkek kardeş
K-49	-	Trans kadın	-	Şarkıcı/oyuncu	-	İstanbul	Var	CDA	1 abla
K-50	21	Biseksüel kadın	Üniversite (devam ediyor)	DJ	Eskişehir	İstanbul	Var	Yok	1 kardeş
K-51	27	Trans erkek	Üniversite	Öğrenci	Konya	İzmir	Yok	CDA	-
K-52	-	Gey birey	-	-	-	-	Yok	Yok	-
K-53	-	Trans erkek	-	-	Mersin	İstanbul	Yok	CDA	1 abi
K-54	42	Trans kadın	Lise terk	Sosyal medya fenomeni	Bulgaristan	İstanbul	Var	CDA	1 abla

Aile Dinamikleri

Aile dinamiklerinin incelendiği bu tema içerisinde “*aile yapısı*”, “*aile deneyimleri*” ve “*aile ve çocukluğa ilişkin algılar*” olmak üzere 3 alt temaya yer verilmiştir. Her bir tema ilgili başlıklar halinde sunulmuştur.

Aile Yapısı

“*Aile yapısı*” teması; 5 alt temayı içerisinde barındıran tema alanını oluşturmaktadır. Bu tema alanlarından biri olan baskıcı yapıya bakıldığında; pasif bir çocuk olma, kendini birey olarak hissedememe, ailenin isteklerine boyun eğme gibi unsurların aile baskısının bir sonucu olarak ortaya çıktığı görülmektedir. Bununla birlikte ailede genel bir baskıcı yapı özelliği söz konusu olmamasına rağmen cinsel kimliğe dair baskılayan bir tutumun varlığı sıklıkla ifade edilen bir durumu oluşturmaktadır. Genellikle baskıcı yapıyla beraber ele alınan bir söylem ise ailenin muhafazakârlığı ile ilgilidir. Katılımcı ifadelerine göre muhafazakâr yapı; genellikle cinsel kimlik sürecinin aileler tarafından reddedildiği veya bu nedenden kaynaklı baskının uygulandığı bir noktaya karşılık gelmektedir.

“*Aile yapısı*” temasına dair öne çıkan diğer bir söylem esnek aile yapısına yöneliktir. Esnek aile yapısına ilişkin ileri görüşlü, anlayışlı, kendisine yönelik tüm imkânları sunan bir ailenin varlığı, katılımcıların bazıları için olumlu bir noktaya karşılık gelirken bazıları için ise olumsuz bir unsur olarak kendini göstermektedir. Aile yapısına yönelik az rastlanılan bir söylem ise ilgili aile yapısı teması ile huzurlu ve sevgi dolu olarak ifade edilen aile ortamının varlığıdır. Son olarak ilgisiz/ihmalkâr aile teması daha az rastlanılan bir yapı olarak sevginin ihmal edildiği bir aile ortamını içermektedir.

Video içeriklerde yer alan ilgili alıntılar Tablo-3’te sunulmuştur. Tema içerisinde alıntılanan tüm kodlar ise “kod sayısı” bölümü altında gösterilmiştir.

Tablo 3: Aile Dinamikleri Temasına Ait Alıntılar Gösteren Tablo

Aile Dinamikleri	Video İçeriklerde Yer Alan Örnek Alıntılar	Kod Sayısı
Baskıcı/ Baskılayan Aile Yapısı	<i>“Ben hep içine kapanık ve pasif bir çocuktum. Çünkü aile baskısıyla büyüyen bir insandım. Hiçbir zaman kendi laflarımı, kendi düşüncelerimi, görüşlerimi söyleyemedim. Çünkü söylediğim zaman ‘sus lan sus sen ne bilirsin’. Bizim orda mesela tabiri caizse ‘bacağın boktan çıkmadan’ derlerdi. ‘Sus, sen ne bilirsin, seni ilgilendirmez, senin konuşmaya hakkın mı var diyerekten beni hep ötekileştirip mobbing uyguluyorlardı aslında kendilerince.” (K-39, E, Travesti)</i>	22
	<i>“Devamlı baskı gördüm, onu yapma, onu giyme, öyle yürüme, kırıtma, konuşurken ellerine dikkat et, normal konuş, takım elbise giy, ne bileyim işte</i>	

**Farklı Cinsel Kimliklerdeki Bireylerin Çocukluk Dönemi Aile İlişkileri:
“Bizim Hikayemiz Ailede Başlar”**

	<i>sakalın çıksın sakal bırak. Bunlar bana baskı, bunlar bana cehennem gibiydi.” (K-41, E, Trans Kadın)</i>	
İlgili Aile Yapısı	<i>“Çok huzurlu, güzel, iletişimi sağlıklı olan bir aile içerisinde çok güzel bir çocukluk geçirdim, bir sürü insan beni çok severdi, çok sahip çıkarlardı.” (K-22, K, Lezbiyen)</i>	7
Muhafazakâr Aile Yapısı	<i>“Muhafazakâr bir ailede yetiştiğim için artık bunu gizlemem gerekiyordu. Evet ben değiştim, ben bir erkeğim şeyine geldim.” (K-16, E, Trans Kadın)</i>	6
Esnek Aile Yapısı	<i>“Her gün farklı bir bebek isterdim. Babam işten döndüğünde hep bana elinde bir bebekle gelirdi. Her isteğim oldu. Bir erkek çocuğumun belki her isteği olmamalıydı... Ailem bana hep verdi, hep verdi, hep verdi ve her istediğim oldu.... İstediyim her şeye sahip oldum ve hayatımda imkânsız gördüğüm her şeye sahiptim. Bu kadar çok fazla her şeyimin olması (duraklıyor) mutsuzdum.” (K-47, E, Trans kadın)</i>	5
İlgisiz/İhmalkâr Aile Yapısı	<i>“Neden ben hiç sevilmedim, her zaman söylüyorum bunu. Neden ben hiç sevilmedim. Annem 9 yaşında gitti. Bilmem ne başkası oldu. Neden ben hiç gerçekten sevilmedim.” (K-54, E, Trans Kadın)</i>	4

“Aile yapısı” temasının video içeriklerdeki katılımcıların kendilerini tanımladıkları cinsiyet ile ilişkisi Tablo-4’te gösterilmiştir. Tabloya bakıldığında; kendisini trans kadın veya travesti olarak tanımlayan katılımcıların baskıcı aile yapısı ile önemli ölçüde ilişkisinin söz konusu olduğu görülmektedir. Bu bağlamda trans kadın ve travesti kimliğini benimseyen katılımcıların diğer cinsel kimliklere oranla daha baskıcı bir aile yapısına sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 4: Aile Yapısının Cinsiyet ile İlişkisini Kod Temelli Gösterim Tablosu

Aile Yapısı	Trans kadın	Gey birey	Travesti birey	Lezbiye n birey	Biseksüel erkek	Biseksüel kadın	Biseksüel Trans kadın	Trans erkek	Toplam
Baskıcı/ Baskılayan	10	3	6	0	1	0	0	2	22
İlgili	3	3	0	1	0	0	0	0	7
Muhafazakâr	4	1	1	0	0	0	0	0	6
Esnek	3	0	0	0	0	2	0	0	5
İlgisiz/ İhmalkâr	3	0	1	0	0	0	0	0	4
N = Belgeler	23(34,8%)	18(27,3%)	10(15,2%)	4 (6,1%)	1 (1,5%)	2 (3,0%)	2 (3,0%)	6 (9,1%)	66 (100%)

Aile Deneyimleri

Video içeriklerde yer alan katılımcıların aile deneyimleri; genel itibarıyla olumsuz yaşantıları içeren bir alanı oluşturmaktadır. Bu tema içerisinde; parçalanmış aile, aile içi şiddet,

duygusal istismar, ailede farklılaşan cinsiyet dağılımı, cinsel istismar ve ayrımcı tutum başlıkları yer almaktadır.

Söylem açısından en görünür tema olan parçalanmış aile teması; aile içerisinde yaşanan boşanma, ebeveyn kaybı ve ayrılık gibi durumları içermektedir. Videolarda yer alan katılımcıların ifadelerine göre ailede yaşanan bu tür olaylar aile üyeleri ile kurulan ilişkiyi büyük oranda etkileyebilmektedir. Diğer bir başlık olan aile içi şiddet; genellikle babanın anneye ve çocuğa uyguladığı bir davranış olarak kendini göstermekle birlikte daha az rastlanılan bir durum olarak anne, abi veya abla tarafından da uygulanabilmektedir. Duygusal istismar ise; aile üyelerinden birinin belirli bir ceza veya bilinçsizce bir tutum olarak uyguladığı bir şiddet biçimi olarak video içeriklerde yer almaktadır.

Ailedeki olumsuz deneyimlerden biri olan cinsel istismar; video içeriklerde öne çıkan diğer bir başlığı oluşturmaktadır. Bu başlık içerisine katılımcıların aile içi yaşadığı cinsel istismar ile birlikte aile dışı yaşanan ve aileye temas eden noktaları bulunan söylemler dâhil edilmiştir. Nitekim aile içi istismar katılımcılarda daha az yaşanan bir durum olmasına rağmen aile dışı yaşanan istismarın aile ile ilişkileri büyük oranda etkileyen yönleri bulunmaktadır. Ailede farklılaşan cinsiyet rolleri ise; videolarda yer alan katılımcılara yüklenen çocukluktaki cinsiyet rollerinin aile üyelerinin tutumu veya yaşam dinamiklerinden kaynaklı olarak hemcinslerinden ayrıştığı noktaya işaret etmektedir. Son olarak ayrımcı tutum teması; katılımcıların abi, abla veya kardeş ile ilişkilerinde ebeveynlerinin kendilerine yönelik uyguladığı ayrımcı tutumlara yönelik söylemleri kapsamaktadır.

Tablo 5: Aile Deneyimleri Temasına Ait Alıntıları Gösteren Tablo

Aile Deneyimleri	Video İçeriklerde Yer Alan Örnek Alıntılar	Kod Sayısı
Parçalanmış aile	<i>“Çocukluğum kötü geçti, daha Bulgaristan’dayken annem vefat etmişti 9 yaşında. Üvey anne ile büyüdük.” (K-54, E, Trans kadın)</i> <i>“Babam zaten yok. Babam ben 10 yaşındayken vefat etti trafik kazasından.” (K-21, E, Gey)</i>	26
Aile içi şiddet	<i>“O dönem babam anneme çok şiddet uygulardı ve zannedersen en travmatik anılar oradan gelir bende. İşte annemi kurtarmaya çalışırken aslında ben de gümbürtüye gidiyordum, ben de dayak yiyordum... O dönem gerçekten babama o kadar öfke duyuyordum ki... (K-40, E, Gey)</i> <i>“Ben yıllar boyunca dayak demeyeceğim işkence gördüm. Dayak değil yani. Babadan çok işkence gördüm... İnşaatlara kapatıp çivili sopayla dövmek, 2 gün boyunca aç bırakmak, zincirleyip buz dolabına bağlamak, 9’dan sonra asla yemek vermemek, saçlarım uzunsa sifira vurup yani kendisi sifira vuruyor hatta acayip bir şekilde, o</i>	15

Farklı Cinsel Kimliklerdeki Bireylerin Çocukluk Dönemi Aile İlişkileri: “Bizim Hikayemiz Ailede Başlar”

şekilde okula göndermek gibi gibi şeyler. Yani çok büyük işkenceler gördüm aslında babadan.” (K-18, E, Trans Kadın)

Cinsel istismar	<p>“Ben tecavüze uğradım, kan revan içinde ben kaçtım... O an bütün acıyı hissediyordum ama anlam veremiyordum. Cinselliğin ben o yaşta ne olduğunu bilmiyorum. Cinselliğin ne olduğuna anlam veremediğim için böyle bir şeye ve korktuğum için de. Çünkü ailede şöyle bir şey var. Sen hata yaptın mı evet sen yaptın, bunu sen yapmışsındır. Hani aileme söyleyemedim... Susmak zorunda kaldım. Çünkü aileme anlatsam ailemin tavrı ne olurdu hani şiddetle mi karşılık verirlerdi bilemediğimden... Seslenemicem, sesimi duyuramıcam, aileme gidecek. Korku buydu bende, aileme gidecek. Yani benim ailem sahip çıkmadı. Ailemin beni koruyabileceğini ya da ailemin benim arkamda olabileceğini düşünseydim emin ol ki söyledim.” (K-8, E, Trans Kadın)</p> <p>“9-10 yaşlarındayken 4 kişi tarafından kaçırıldım ve tecavüze uğradım. Ve büyük bir travmaydı bu benim için. Sonuçta bu olayda sadece ben zarar da görmedim. Benim aile bireylerimden en büyük abim de zarar gördü. Çünkü bana bunu yapanların maalesef abim yaşamlarına son verdi... Ve bu insan sadece masum, savunmasız olan kardeşine bu kötülüğü yapıldığı için, bu insan bunu yaptı diye yıllarını ceza evlerinde geçirdi. Ben bunun hep vicdan azabıyla yaşadım.” (K-52, E, Gey)</p>	14
Duygusal istismar	<p>“Çok varlıklı bir ailenin çocuğuyum ama varlık içinde yoksulluk çeken bir çocukluk yaşadım... Benim ailem benim bazı şeylerimi anladıktan sonra tamamen her şeyi benden kestiler. Ayakkabı almayı, kıyafet almayı, yemek almayı işte harçlık vermeyi. Tamamen yoksul büyüdüm. Yırtık ayakkabılarla okula gittiğimi biliyorum. Düşünsene varlıklı bir ailenin çocuğusun ama yoksul yaşıyorsun... Ben simit sattım, ayakkabı boyacılığı yaptım, trenlerde hurma sattım, tekstilde çalıştım. Bakın ne diyorum. Varlıklı bir ailenin çocuğum ve ben bu işleri yaptım. Ve ben simit satmadığım zaman evime dönemiyordum. Nedenini biliyor musun? Dayak yiyecektim. Bir tane simiti eğer geri götürürsem eve dayak yiyecektim. Yani ben böyle bir çocukluk yaşadım aslında. Çok acı bir travma, yıllar boyunca.” (K-18, E, Trans Kadın)</p>	6
Ailede Farklılaşan Cinsiyet Roller	<p>“Bir erkek çocuğu gibi yetiştirildim aslında. Böyle kadın figürü annem vardı ama iş dolayısıyla annemle çok fazla zaman geçiremediğim için mesela abimlerle çok fazla oynardım. İşte onların arkadaşlarıyla futbol. Ama aynı zamanda barbielerim de vardı, barbielerimle de oynardım. Onlarla zaman geçire geçire biraz daha böyle mahallenin erkek fatmasıydım. Kısa saçlı işte paçası yırtık pantolon falan. O şekilde geçti küçüklüğüm.” (K-13, K, Lezbiyen)</p>	4
Ayrımcı Tutum	<p>“Bana verilen ceza buydu. Bu bir cezaydı bana. Bu bana çok acı geldi. Diğer evlatları işte abim lüks yaşarken diğer abim işte futbol oynarken çok lüks yaşıyorlar. Ve ben diğer abim üniversite okurken ben birçok şeyi bırakmak zorunda kaldım.” (K-18, E, Trans Kadın)</p> <p>“Ablam bir insan olarak anıldı. Abim, abime sıfır arabalar, sıfır evler işte paralar bunlar verilirken bana çıkarıp 10 lira para vermiyorlardı. Yani hiçbir şey yerine sayılmıyordum.” (K-39, E, Travesti)</p>	4

“Aile deneyimleri” teması ile video içeriklerdeki katılımcıların kendilerini tanımladıkları cinsiyet arasındaki ilişki Tablo-6’da gösterilmiştir. Tablodan yola çıkıldığında;

kendilerini trans kadın olarak tanımlayan katılımcıların cinsel istismar ve aile içi şiddet temaları ile ilişkisinin söz konusu olduğu anlaşılmaktadır. İlişkiseliliğin mevcut olduğu diğer bir alanı ise lezbiyen bireyler ile parçalanmış aile temasının oluşturduğu görülmektedir.

Tablo 6: Aile Deneyimlerinin Cinsiyet ile İlişkisini Kod Temelli Gösterim Tablosu

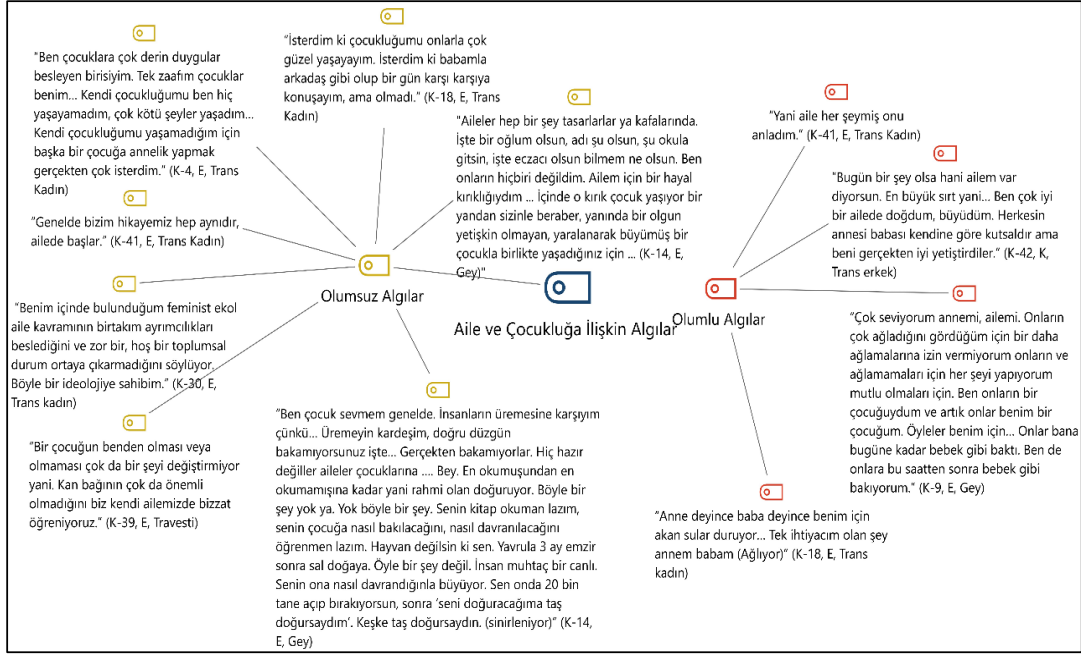
Aile Deneyimleri	Trans kadın	Gey birey	Travesti birey	Lezbiyen birey	Biseksüel erkek	Biseksüel kadın	Biseksüel Trans kadın	Trans erkek	Toplam
Parçalanmış Aile	3	1	0	17	0	0	4	1	26
Aile İçi Şiddet	8	4	0	1	2	0	0	0	15
Cinsel İstismar	9	1	0	4	0	0	0	0	14
Duygusal İstismar	6	0	1	0	0	0	0	0	7
Ailede Farklılaşan Cinsiyet Roller	0	0	3	1	0	0	0	0	4
Ayrımcı Tutum	2	0	1	0	1	0	0	0	4
N = Belgeler	23(34,8 %)	18(27,3 %)	10(15,2 %)	4 (6,1%)	1 (1,5%)	2 (3,0%)	2 (3,0%)	6 (9,1%)	66 10 0%

Aile ve Çocukluğa İlişkin Algılar

Video içeriklerde yer alan katılımcıların ağırlıklı olarak ailede mutsuz, zor ve travmatik olarak geçirilen çocukluğa dair ifadeleri yer almaktadır. Bu ifadelerden birkaçının ise aile ve çocukluk kavramına yönelik genel bir söylemi ele almasına rağmen aslında kendi ailelerine dönük bir eleştiri niteliği taşıdığı görülmektedir. Bu nedenle nötr bir ifade gibi görünen bu söylemler olumsuz algı başlığı altında ele alınmıştır. Bununla birlikte olumlu söylemlere ilişkin olarak; katılımcıların çocuklukta yaşanan aile deneyimlerinden ziyade şu anki duruma yönelik aileye duyulan özlem ve yoğun hislerini aktardığı görülmektedir.

Farklı Cinsel Kimliklerdeki Bireylerin Çocukluk Dönemi Aile İlişkileri: “Bizim Hikayemiz Ailede Başlar”

Şekil 3: Aile ve Çocukluğa İlişkin Algılar Temasına Ait Alıntıları Gösteren Şekil

"Aile ve çocukluğa ilişkin algılar" teması ile video içeriklerdeki katılımcıların kendilerini tanımladıkları cinsiyet arasındaki ilişki Tablo-7'de gösterilmiştir. Tabloya bakıldığında; kendilerini trans kadın veya gey olarak tanımlayan katılımcıların aileye ilişkin olumsuz algılarının daha yoğun olduğu, olumlu algılara dair ise öne çıkan bir cinsel kimliğin söz konusu olmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 7: Aile ve Çocukluğa İlişkin Algılar Temasının Cinsiyet ile İlişkinin Kod Temelli Gösterim Tablosu

Aile ve Çocukluğa İlişkin Algılar	Trans kadın	Gey birey	Travesti birey	Lezbiyen birey	Biseksüel erkek	Biseksüel kadın	Biseksüel Trans kadın	Trans erkek	Toplam
Olumsuz Algılar	7	8	1	1	0	0	1	0	18
Olumlu Algılar	5	3	0	1	1	0	0	3	13
N = Belgeler	23(34,8%)	18(27,3%)	10(15,2%)	4 (6,1%)	1 (1,5%)	2 (3,0%)	2 (3,0%)	6 (9,1%)	66 (100%)

Anne ve Baba ile İlişkiler

"Anne ve baba ile ilişkiler" teması; "annenin yaklaşımı/ebeveyn tutumu", "anneye dair tanım ve algılar", "babanın yaklaşımı/ebeveyn tutumu" ve "babaya dair tanım ve algılar" şeklinde 4 alt temadan oluşmaktadır. Temaya ilişkin alt temalar ilgili başlıklar halinde ortaya konulmuştur.

Annenin Yaklaşımı/Ebeveyn Tutumu

Video içeriklerde yer alan katılımcıların annenin yaklaşımı ve sergilediği ebeveyn tutumuna yönelik söylemleri içerisinde ağırlıklı alanı otoriter/baskıcı ve anaç/sevgi dolu yapı oluşturmaktadır. Otoriter/baskıcı yaklaşıma bakıldığında; çocuğa yönelik sergilenen otoriter tutum ile aile reisi veya evin hâkimiyetini üstlenen kişi olarak var olan anne figürü yer almaktadır. Ev içerisinde baskın bir rol oynayan annenin bu yapısı çocuğa ve aile ilişkilerine etki eden önemli bir dinamiği oluşturmaktadır.

Diğer bir tutum olan anaç/sevgi dolu yapı; aile ilişkilerinde duygusal bağın yoğun olduğu ve sevginin karşılandığı anne tutumunu yansıtmaktadır. Daha az rastlanılan bir söylemi oluşturan destekleyici/arabulucu yaklaşım ise aile dinamikleri içerisinde çocuğun hatalarını örten ve baba ile ilişkileri koruyan bir anne figürünü içermektedir.

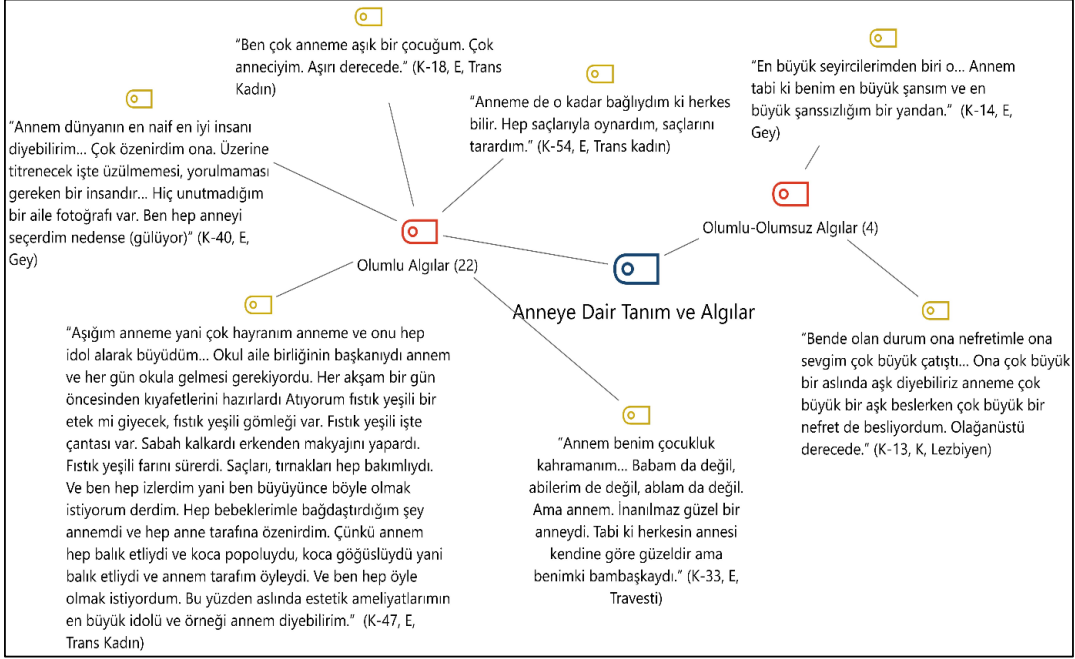
Tablo 8: Annenin Yaklaşımı/Ebeveyn Tutumu Temasına Ait Alıntılarını Gösteren Tablo

Annenin Yaklaşımı/ Ebeveyn Tutumu	Video İçeriklerde Yer Alan Örnek Alıntılar	Kod Sayısı
Anaç/Sevgi Dolu	<i>“Annemin çok çok anaç olduğu bir aile... Annem benim için çok farklı. Herkes için çok farklı tabii anne ama. Yani çocuklarının üzerine titreyen, gerçekten titreyen bir anne ama. Kendisi yemeyip onlara yediren, giydiren bir anne.” (K-34, E, Gey)</i> <i>“Annemle ne bileyim iç içe sarmaş dolaş öpücükler. Arada bir kızım da derdi. Onu zaten duyunca ben çok mutlu olurdum kızım dedi diye. Yani onun şurasına yatayım, dizine oturayım, konuşayım, öpeyim, koklayayım.” (K-33, E, Travesti)</i>	10
Otoriter/Baskıcı	<i>“Benim annemin adı Nazife. Arkadaşlarım ortaokulda ‘nazi’ derlerdi ona fe’sini atıp ‘nazi’ derlerdi. Yani o kadar katıydı ki. Şimdi okulda 4 tane kız benimle konuşuyor. Diğer herkes gagalıyor. O 4 kızla da konuşmamı annem yasaklamıştı. Çünkü kızların hareketlerini alıyorsun, ondan böyle kadınsı oluyorsun sen diye.” (K-14, E, Gey)</i>	8
Destekleyici/ Arabulucu	<i>“Evden ilk uzaklaşmalarında hep annem birazcık örtüyordu. Geç kalmalarım, ilk alkol aldığımda onu nasıl örtbas ederiz, aman kimse duymasın” (K-50, K, Biseksüel Kadın)</i>	3

Anneye Dair Tanım ve Algular

“Anneye dair tanım ve algular” teması video içeriklerde yer alan katılımcıların söylemlerinde yoğun ve karmaşık duyguların var olduğu bir alanı oluşturmaktadır. Bu başlık içerisinde anneye dair büyük oranda olumlu tanımları içeren söylemler mevcut iken birkaç ifadenin ise çatışmalı duygular ile kendi içerisinde bir ikilem oluşturduğu görülmektedir.

Farklı Cinsel Kimliklerdeki Bireylerin Çocukluk Dönemi Aile İlişkileri: “Bizim Hikayemiz Ailede Başlar”

Şekil 4: Anneye Dair Tanım ve Algılar Temasına Ait Alıntıları Gösteren Şekil

Babanın Yaklaşımı/Ebeveyn Tutumu

Video içeriklerde yer alan katılımcıların babalarının yaklaşımı ve tutumuna ilişkin söylemleri anneye yönelik söylemlerden farklı olarak olumsuz ifadelerin yoğunlukta olduğu bir alanı oluşturmaktadır. Bu yaklaşım; bazı katılımcılar tarafından örtük olarak yalnızca ilişkinin iyi olmaması şeklinde ifade edilirken; bazı katılımcıların ise ilginin ve değerinin yeterli ölçüde karşılanamaması yönüyle açıklayıcı ifadelerle yer verdiği görülmektedir. Bununla birlikte daha az sayıda video içerikte baba ile kurulan olumlu bir ilişkinin var olduğu ve genellikle arkadaş ilişkisinin hâkim olduğu ifade edilmektedir.

Tablo 9: Babanın Yaklaşımı/Ebeveyn Tutumu Temasına Ait Alıntıları Gösteren Tablo

Babanın Yaklaşımı/ Ebeveyn Tutumu	Video İçeriklerde Yer Alan Örnek Alıntılar	Kod Sayısı
İlgisiz/Olumsuz	"O süreçte hiç aramıyordu, sormuyordu, nasılsın demiyordu. Hani aslında bir şeye ihtiyacım yoktu, her şeyi annem karşılıyordu ama onun 'neye ihtiyacın var' demesine ihtiyacım vardı. Bu yüzden ona dönüp sadece dedim ki yaşa yani bunu becerebilir. Çünkü senden başka hiçbir şey istemiyorum. Hani ne para istiyorum ne ilgi istiyorum senden. Hiçbir şey istemiyorum. Yanında tutmak zorunda değilsin, iyi davranmak zorunda değilsin, beni arama sorma da. Tamam bunu da kabullendim ama yaşa. Sarılamadım orda. Çünkü şey oluyor o çocuk psikolojisiyle hakkı bile yok ölmeye ya ölme. Bir şeyini istemiyorum senden. Bunu yaşatma ama bize." (K-13, K, Lezbiyen)	21

"Doğdum ve kardeşim olana kadar babam yoktu. Yani 6 yıl. Vardı ama yoktu yani benimle bir ilişkisi yoktu evin içerisinde. O görmemeyi seçti." (K-14, E, Gey)

"Babamla da çok iyiydik. En çok babamla daha iyiydi. Sürekli bir iletişim halindeydik, sürekli konuşurduk... Konuşmayı severdi. Hani arkadaş gibi olduğumuz için. Bu yönden şanslı olduğumu söyleyebilirim." (K-15, E, Trans Kadın)

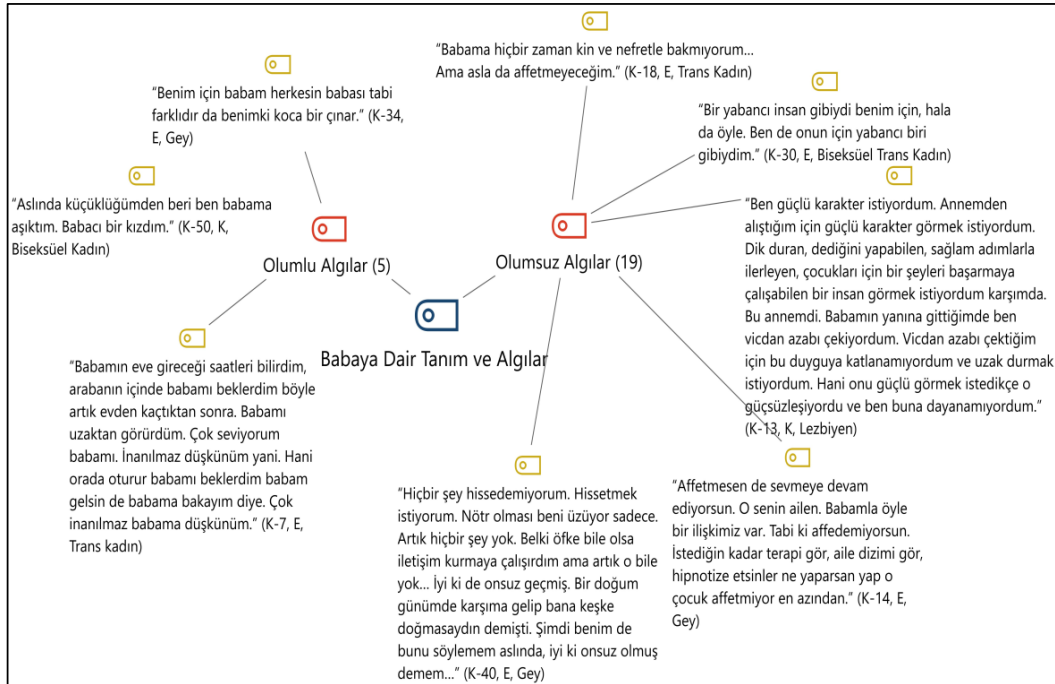
İlgili/Sevgi Dolu

12

"Babamla arkadaş gibiyim zaten. Her şeyimi bilir. Yani bu kız arkadaşlarımla olan olaylarıma dair her şeyimi paylaşabilirim babamla. Mesela üzüldüğüm incindiğim zamanlarda arayıp konuşabilirim." (K-53, K, Trans Erkek)

Babaya Dair Tanım ve Algılar

Video içeriklerde babayı tanımlayan söylemlerin büyük bir çoğunluğu anneye yönelik tanımlar ile zıtlık oluşturacak şekilde olumsuz ifadeleri barındırmaktadır. Bu ifadeler katılımcılar tarafından kimi zaman nefret söylemleri ile kendini gösterirken kimi zaman daha ılımlı bir perspektiften bakılarak babayı anlamaya ve onu affetmeye yönelik ifadeleri içermektedir. Bununla birlikte az sayıdaki olumlu algılar ise baba ile sevgi dolu bir ilişkinin var olduğunu ortaya koymaktadır.

Şekil 5: Babaya Dair Tanım ve Algılar Temasına Ait Alıntıları Gösteren Şekil

**Farklı Cinsel Kimliklerdeki Bireylerin Çocukluk Dönemi Aile İlişkileri:
“Bizim Hikayemiz Ailede Başlar”**

Video içeriklerde yer alan katılımcıların anne ve babaya yönelik söylemleri genel itibarıyla birbirine zıt bir alan oluşturmaktadır. Bu açıdan anne ve babaya yönelik yaklaşım ve algılar karşılaştırmalı bir şekilde ortaya konularak elde edilen anlamlı ilişkinin incelenmesi istenmiştir. Bununla birlikte anne ve babaya dair veriler ile katılımcıların kendilerini ait hissettiği cinsiyet ilişkisi ortaya konulmuştur.

İlk olarak anne ve babanın yaklaşım ve ebeveyn tutumlarının katılımcıların kendilerini tanımladığı cinsiyet ile ilişkisi Tablo-10’da gösterilmiştir. Buna göre; kendilerini trans kadın olarak tanımlayan katılımcılarda babaya ilişkin ilgisiz/olumsuz tutum ile ilgili/sevgi dolu tutum arasında ilişki mevcut iken annenin tutumuna yönelik herhangi bir yaklaşım öne çıkmamaktadır. Bununla birlikte gey kimliğini benimseyen katılımcılarda anneye yönelik otoriter/baskıcı, babaya yönelik ise ilgisiz/olumsuz yaklaşımın ağırlıklı olduğu görülmektedir. Travesti kimliğini benimseyen katılımcılarda ise babaya yönelik ilgisiz/olumsuz yaklaşım anlamlı ilişkinin olduğu alanı oluşturmaktadır.

Tablo 10: Annenin Yaklaşımı/Ebeveyn Tutumu ve Babanın Yaklaşımı/Ebeveyn Tutumu Temasının Cinsiyet ile İlişkinin Kod Temelli Gösterim Tablosu

		Trans kadın	Gey birey	Travesti birey	Lezbiyen birey	Biseksüel erkek	Biseksüel kadın	Biseksüel Trans kadın	Trans erkek	Toplam
Annenin Yaklaşım / Ebeveyn Tutumu	Anaç/Sevgi Dolu	2	2	3	3	0	0	0	0	10
	Otoriter/Baskıcı	2	4	0	1	0	0	1	0	8
	Destekleyici/Arabulucu	1	1	0	0	0	1	0	0	3
Babanın Yaklaşım / Ebeveyn Tutumu	İlgisiz/Olumsuz	7	6	6	2	0	0	0	0	21
	İlgili/Sevgi Dolu	5	2	0	3	0	1	0	1	12
N = Belgeler		23 (34,8%)	18 (27,3%)	10 (15,2%)	4 (6,1%)	1 (1,5%)	2 (3,0%)	2 (3,0%)	6 (9,1%)	66 (100%)

“Anne ve babaya dair tanım ve algılar” temasının katılımcıların kendilerini ait hissettiği cinsiyet ile ilişkisi ise Tablo-11’de gösterilmiştir. Tabloya bakıldığında; kendilerini trans kadın olarak tanımlayan katılımcıların anneye dair daha fazla olumlu algıya sahip iken buna zıt olarak baba ile olumsuz algıların ağırlıklı alanı oluşturduğu görülmektedir. Kendilerini gey olarak tanımlayan katılımcılarda da benzer bir durumun varlığı göze çarpmaktadır. Bununla birlikte

lezbiyen kimliğini benimseyen katılımcılarda babaya dair olumsuz algılar daha yoğun iken, anneye dair herhangi bir algının öne çıkmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 11: Anneye Dair Tanım ve Algılar ve Babaya Dair Tanım ve Algılar Temasının Cinsiyet ile İlişkisinin Kod Temelli Gösterim Tablosu

		Trans kadın	Gey birey	Travesti birey	Lezbiyen birey	Biseksüel erkek	Biseksüel kadın	Biseksüel Trans kadın	Trans erkek	Toplam
Anneye Dair Tanım ve Algılar	Olumlu-Olumsuz Algılar	0	2	0	2	0	0	0	0	4
	Olumlu Algılar	11	7	3	1	0	0	0	0	24
Babaya Dair Tanım ve Algılar	Olumsuz Algılar	5	5	0	7	0	0	2	0	19
	Olumlu Algılar	3	1	0	0	0	1	0	0	5
	N = Belgeler	23 (34,8%)	18 (27,3%)	10 (15,2%)	4 (6,1%)	1 (1,5%)	2 (3,0%)	2 (3,0%)	6 (9,1%)	66 (100%)

“Anneye dair tanım ve algılar” temasının zıtlığı temaya ilişkin oluşturulan kodlar ile de kendini göstermektedir. Bu kapsamda her iki ebeveynine ilişkin algılar karşılaştırmalı olarak Tablo-12’de sunulmuştur. Tabloya bakıldığında; “anneye dair tanım ve algılar” temasına ilişkin 24 kod, “babaya dair tanım ve algılar” temasına ait ise 23 kod yer almaktadır. Kodlar içeriksel olarak incelendiğinde; büyük oranda zıtlığın var olduğu, anneye dair tanım ve algının genel itibarıyla olumlu ifadeler içerirken, babaya dair algıya ilişkin negatif söylemin ağırlıklı olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 12: Anne ve Babaya Dair Tanım ve Algıların Karşılaştırmalı Olarak Sunumunu Gösteren Tablo

Anneye Dair Tanım ve Algılar	Babaya Dair Tanım ve Algılar
-En büyük korku olarak anneyi kaybetme korkusu	-Babaya aşık bir kız olma/anneden çok babayla yakınlık kurma
-Aile fotoğrafında anneyi seçme	-Baba konusunun içinde bir yara olarak kalması
-Anneye aşık bir çocuk olma	-Annesi gibi güçlü bir karakter olarak babayı görmek isteme
-Anneye aşık olma/idol olarak büyüme	-Babasına çok düşkün olma (2)
-Anneyi “bambaşka bir insan” olarak tanımlama	-Kendisini en çok üzen kişinin babası olması
-Anneyi çok güzel bir kadın olarak görme	-Babasının kendisi için yabancı bir insan olması
-Anneye çok bağlı olma (3)	-Babaya özlemin olmaması (2)
-Annenin tanımlanamayacak kadar üst bir yerde olması	-Kardeşine yaptıklarından dolayı babayı suçlu görme
-Annenin çocukluk kahramanı olması	-Babasız geçen hayat için "iyi ki de onsu geçmiş" sözü
-Annesi ve ailesinin harika insanlar olması	-Babanın bir doğum günündeki “keşke doğmasaydın” sözü
-Barbie bebekleriyle bağdaştırdığı kişinin annesi olması	-Babaya karşı hiçbir şey hissetmeme/nötr olma (2)

Farklı Cinsel Kimliklerdeki Bireylerin Çocukluk Dönemi Aile İlişkileri: “Bizim Hikayemiz Ailede Başlar”

-Anneyi dünyanın en naif ve en iyi insanı olarak görme	-Babasına hiçbir zaman kin ve nefret duymama
-Estetik ameliyatlarındaki idolünün annesi olması	-Babanın güçsüz duruşuna tahammül edememe
-Anne kokusu, şefkati ve sıcaklığının çok farklı olması	-Babasını asla affetmeme
-Büyüyünce annesi gibi olma isteği	-Babanın yanına gittiğinde vicdan azabı çekme
-Annenin kendisi için hassas bir çizgi olması	-Pasif baba figüründen rahatsızlık duyma
-Annenin özenilen ve üzerine titrenecek bir insan olması	-Babanın ölmeye hakkı bile olmadığını düşünme
-Annelerin çocuğuyla ilgili her şeyi hissedebilmesi	-Babasına ihtiyaç duyduğunda yanında olmaması
-En büyük seyircisinin annesi olduğu düşüncesi	-Babasını affetmese de sevmeye devam etme
-Annesinin kendisinin en büyük şansı ve şanssızlığı olması	-Annesi gibi güçlü bir karakter olarak babayı görme isteği
-Anneye hem aşk hem de nefret besleme	
-Annesine karşı sevgi ve nefretin çatışması	

Tartışma

Cinsel kimliğin gelişimine etki eden faktörler biyolojik, psikolojik ve sosyal yönleri ile çok boyutlu bir yapıyı içermektedir (Diamond 2008). Bu etkenler içerisinde çalışmanın odağını oluşturan ailesel faktörler cinsel kimliğin kazanımında önemli bir işleve sahiptir. Bu kapsamda mevcut çalışmada Youtube platformunda yer alan içerikler üzerinden eşcinsel davranış eğilimi ve transseksüaliteye sahip olan bireylerin çocukluk dönemi aile dinamikleri ve yakın çevre ilişkilerine dair öne çıkan ortak temaların betimlenmesi amaçlanmıştır. Elde edilen veriler; aile dinamikleri, anne ve baba ile ilişkiler ve ailenin diğer üyeleriyle ilişkiler olmak üzere 3 başlık halinde değerlendirilmiştir.

Cinsel kimliğin aileye ilişkin dinamiklerinden birini ailenin yapısı ve özellikleri oluşturmaktadır. Çocukların sağlıklı gelişimlerinde ebeveynlerin özgün ve tamamlayıcı rol oynadığı bilindiğinden sorunlu bir aile yapısı, gelişim süreçlerinde çeşitli problemlerin yaşanmasına sebebiyet vermektedir (Yavuzer 2021). Araştırma verilerine bakıldığında; eşcinsel davranış eğilimi ve transseksüaliteye sahip olan bireyler açısından baskıcı/baskılayan aile yapısının ağırlıklı söylemi oluşturduğu ve özellikle baskının cinsiyete dair alanlarda gerçekleştiği belirlenmiştir. Bu yapının ise; pasif bir çocukluk geçirme, kendini birey olarak hissedememe, ailenin isteklerine boyun eğme gibi sosyal ve psikolojik alanlarda etkisini gösterdiği tespit edilmiştir. Bununla birlikte kendisini trans kadın ve travesti olarak tanımlayan bireylerin baskıcı aile yapısına daha fazla maruz kaldığı araştırma bulguları arasında yer almaktadır. Buna paralel olarak Tayvan’da gerçekleştirilen bir araştırmada; yetersiz ve aşırı korumacı ebeveyn tutumunun erkek çocukların cinsiyete özgü davranışlar göstermesini engelleyici bir unsur oluşturduğu ve erkek askerlerde eşcinselliğin görülme oranını artırdığı tespit edilmiştir (Wang vd. 2009). Bu durum aile yapısına ilişkin ebeveyn faktörünün çocuğun cinsel gelişimi açısından önemini ortaya koymaktadır (Mettler ve van den Aardweg 2010;

Needham ve Austin 2010; van den Aardweg 2011). Araştırma bulgularında aile yapısına ilişkin ağırlıklı olmayan diğer söylemlerin ise ‘ilgili’, ‘esnek’, ‘ilgisiz/ihmalkâr’ ve ‘muhafazakâr’ aile yapısını içerdiği belirlenmiştir. Muhafazakâr aile yapısına ilişkin evli ve eşcinsel davranış eğilimi olan erkeklerle yapılan bir araştırmada; erkeklerin önemli bir çoğunluğunun dini yönü ağır basan bir ailede büyüdüğü tespit edilmiştir (Higgins 2002). Aile yapısına yönelik bir başka araştırmada ise eşcinsel erkeklerde çocukluk dönemine dair zayıf ebeveyn ilişkilerinin ve ilginin yeterli düzeyde karşılanmadığı bir aile ortamının var olduğu belirlenmiştir (Evans 1969). Bu açıdan belirli aile yapılarının eşcinsel davranış eğilimine yönelik bir risk unsuru oluşturabildiği bulgusunun mevcut araştırma ile paralellik gösterdiğini söylemek mümkündür. Bununla birlikte literatürde aile yapısı ile eşcinsel davranış eğilimi ilişkisini inceleyen çalışmaların az sayıda olması, bu konuya dair destekleyici araştırmaların üretilmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Çocukluk çağında yaşanan aile deneyimleri sağlıklı ebeveyn-çocuk ilişkisinin kurulmasında kritik önem taşımaktadır. Nitekim araştırma kapsamında elde edilen bulguların aile deneyimlerine ilişkin genellikle olumsuz söylemleri içermesi, ebeveyn çocuk ilişkisini ve buna bağlı ortaya çıkan sorun alanlarını anlamlı hale getirmektedir. Araştırmadan elde edilen veriler; eşcinsel davranış eğilimi ve transseksüaliteye sahip olan bireylerin aile içerisinde en fazla deneyimlediği olumsuz sürecin parçalanmış ailede yer almak olduğunu göstermektedir. Byrd’a göre (2010) çift ebeveyn ilişkileri anne ve babaya dair ebeveynlik deneyimlerinin tamamlayıcılığını sağlayarak bireylerin sağlıklı cinsel kimlik geliştirmelerine olanak tanımaktadır. Boşanma, ayrılık ve ölüm gibi temalar ise bir aile birimi içerisinde travmatik bir durumunun varlığına neden olabilmektedir. Bu tür bir olay, çocuğun bir vekil olarak ebeveynin yerini almak için çaba göstermesine ve bireyselliğini inşa etme sürecinde çeşitli semptomların ortaya çıkmasına yol açabilmektedir (Szopiński 2016). Buna paralel olarak Yeni Zelanda’da yapılan bir araştırmada ebeveynlerin boşanma durumunun çocuklarda eşcinsel davranış eğilimini 2 kat arttırdığı tespit edilmiştir (Dickson vd. 2003). Araştırma bulguları içerisinde öne çıkan diğer bir aile deneyimini cinsel istismar oluşturmaktadır. Elde edilen verilere göre cinsel istismarın aile içerisinde daha az yaşandığı, aile dışı yaşanan cinsel istismarın ise aile içi ilişkileri etkileyen yönlerinin söz konusu olduğu tespit edilmiştir. Nitekim çeşitli araştırmacılara göre de çocukluk çağında yaşanan cinsel istismar, eşcinsel davranış eğilimine yönelik bir risk unsuru olarak kabul edilmektedir (Doll vd. 1992; Sutton 2014). Eşcinsel davranış eğilimi ve transseksüaliteye sahip olan bireylerin aile süreçlerinde yaşadığı diğer bir sorun alanını aile içi şiddet oluşturmaktadır. Özellikle babanın ailenin diğer üyelerine

Farklı Cinsel Kimliklerdeki Bireylerin Çocukluk Dönemi Aile İlişkileri: “Bizim Hikayemiz Ailede Başlar”

uyguladığı şiddet şeklinde ortaya çıkan bu durumun, bireyler tarafından travmatik bir olay olarak ifade edildiği belirlenmiştir. Bununla birlikte ailede yaşanan diğer olumsuz deneyimlerin duygusal istismar ve ayrımcı tutum olduğu tespit edilmiştir. Öztürk’e göre aile içi şiddet, ihmal-istismar, erkek ve kız çocuğa yönelik ayrımcı tutum, ebeveyn psikopatolojisi gibi aile içerisindeki sorun alanları çocukların sağlıklı özdeşimini engelleyici unsur oluşturmaktadır. Özdeşim yetersizliği ve rol model olabilecek ebeveyn veya yakın çevrenin yoksunluğu ise çocuklarda CKB riskini ortaya çıkarmaktadır (Öztürk 2001'den akt.: Özsungur, 2010). Yapılan boylamsal çalışmalarda CKB tanısı alan çocukların önemli bir çoğunluğunun ise ergenlik veya geç erişkinlik dönemlerinde eşcinsel ve biseksüel davranışlar sergilediği veya bu tür eğilimlerinin var olduğu tespit edilmiştir (Bem 1996; Drummond vd. 2008; Green 1985; Wallien ve Cohen-Kettenis 2008; Whitam 1980) Bu açıdan çocukluk döneminde devam eden feminen veya maskülen davranışların cinsel kimliğin önemli bir yordayıcısı olduğu düşünülmektedir (Özsungur 2010: 169). Bu durum aynı zamanda bulgular içerisindeki diğer bir tema olan ailede farklılaşan cinsiyet rollerine işaret etmektedir. Araştırma verilerine göre; eşcinsel davranış eğilimi ve transseksüaliteye sahip olan bireylere yüklenen çocuklukta cinsiyet rollerinin, aile üyelerinin tutumundan veya yaşam dinamiklerinden kaynaklı olarak hemcinslerinden ayrıştığı tespit edilmiştir. Buna ilişkin olarak Cohen Kettenis ve Gooren (1999) ebeveynlerin çocuklarının karşı cinsiyet davranışlarını devam ettirmelerini desteklemedikleri halde hoş görebildiklerini veya duyarsız kalabildiklerini belirtmektedir. Ebeveyn ile çocuk arasında yeterli özdeşimin sağlanamaması ise aile içi rollerin farklılaşmasına sebebiyet veren diğer bir durumu oluşturmaktadır. Bell ve arkadaşlarının çalışmasında hemcins ebeveyn ile kurulan olumsuz ilişkinin özdeşimin yeterli düzeyde sağlanmasını engellediği ve erkeklerde ‘kız gibi erkeklik’, kızlarda ‘erkek gibi kızlık’ durumlarının ortaya çıkabildiği belirlenmiştir (Bell vd. 1981'den akt.: Whitehead ve Whitehead 2022). Buna ek olarak Michaud ve Bolvin (2009) tarafından ele alınan olgu sunumunda bağlanma sorunlarının CKB ile ilişkisi ortaya konularak cinsiyet davranışlarına yönelik ebeveyn-çocuk ilişkisinin önemi vurgulanmıştır. Araştırma verilerindeki ilişki tabloya göre ise; aile içi şiddet ve cinsel istismarın diğer cinsel kimliklere oranla kendisini trans kadın olarak tanımlayan bireylerde anlamlı derecede yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu durum cinsel istismar ve aile içi şiddetin transseksüalite açısından önemini ortaya koyarak aile dinamikleri içerisindeki olumsuz deneyimlerin cinsel kimliğe olası etkisine vurgu yapmaktadır.

Araştırma verileri içerisindeki önemli bulgulardan birini de aile ve çocukluğa dair algılar oluşturmaktadır. Elde edilen verilerde eşcinsel davranış eğilimi ve transseksüaliteye sahip olan bireylerin aile ve çocukluk algılarının büyük oranda olumsuz yönde olduğu ve bu söylemlerde mutsuz, zor ve travmatik bir çocukluğa vurgu yapıldığı ortaya konulmuştur. Az sayıda yer alan olumlu algılarda ise genellikle aile kavramına yönelik özlem ve yoğun hislerin aktarıldığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte kendisini trans kadın veya gey olarak tanımlayan katılımcıların diğer cinsel kimliklere oranla aileye dair daha fazla olumsuz algıya sahip olduğu belirlenmiştir. Fransız bir psikanalist olan Chiland; klinik vakalarından yola çıkarak aileye ilişkin belirli psikolojik dinamiklerin çocuklar üzerinde büyük bir etkiye sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Ona göre cinsel kimlik, çocuğun ebeveyn ile kurduğu ilişki sırasında aldığı mesajları yorumlamasına bağlı olarak gelişmekte ve çocuğun bu mesajlar aracılığı ile kendini güvende hissedeceği ve seveceği kimliği tercihi gerçekleşmektedir (Möller vd. 2009). Bu durum; eşcinsel davranış eğilimi ve transseksüaliteye sahip olan bireylerin aile deneyimlerinden kaynaklı olarak gelişen olumsuz algılarının eşcinsel eğilimlere yönelik olası etkisini ortaya koymaktadır.

Ebeveyn ile çocuk arasında sağlıklı bir ilişkinin varlığı çocuğun güvenli bir kişilik geliştirmesini sağlayan önemli bir unsur oluşturmaktadır. Bununla birlikte aile içerisinde gözlemlenen sağlıklı ebeveynlik modelleri bir çocuğun erkek ve kadın rollerini uygun şekilde anlamlandırmasını sağlamaktadır (Aksoy 2020). Mevcut araştırmada anne ve babaya ilişkin bulgular; ebeveyn yaklaşımları ve bireylerin ebeveynlerine yönelik algıları üzerinden incelenmiştir. Anelik yaklaşımlarında ise; sevgi, ilgi ve duygusal bağın yoğun olduğu anaç yapının eşcinsel davranış eğilimi ve transseksüaliteye sahip olan bireylerin söylemlerinde ağırlıklı alanı oluşturduğu tespit edilmiştir. Nitekim anneye dair tanım ve algıların da bu bulguyla örtüşecek şekilde hayranlık, aşk ve yoğun bağlılık barındıran ifadeleri içerdiği belirlenmiştir. Kendisini trans kadın veya gey olarak tanımlayan bireylerde ise anneye dair algının daha anlamlı bir ilişkiye sahip olduğu görülmüştür. Chodorow'a göre (1978) anne ile olan ilişki cinsel kimliğin gelişiminde kritik bir rol oynamaktadır. Ona göre yaşamın erken döneminden itibaren anne-çocuk arasında güçlü bir bağ vardır ve bu bağın çocuk açısından yaşamın her aşamasında aynı şekilde devam edeceği inancı söz konusudur. Fakat çocuk olgunlaştıkça anne ile olan bu bağın çözülmesi ve ayrışmanın gerçekleşmesi gerekmektedir. Ayrışmanın sağlanamaması ise ileriki yaşamda farklı bir kadın veya erkek bireye bağımlılıkla sonuçlanabilmekte ve bu durum erkek eşcinselliğinin görülme olasılığını artırmaktadır. Benzer şekilde Szopinski'ye göre (2016) de anne-oğul arasında ayrışmanın olmadığı sembiyotik bir

Farklı Cinsel Kimliklerdeki Bireylerin Çocukluk Dönemi Aile İlişkileri: “Bizim Hikayemiz Ailede Başlar”

ilişkide kadınlığa ve anneliğe dair rolün benimsenmesi söz konusu olabilmektedir. Nitekim Cinsel Kimlik Bozukluğu (CKB) tanısı konan çocuklar ile yapılan bir araştırmada da annelerin çocuklarıyla özerklik gelişimini engelleyici ve sembiyotik ilişkiyi pekiştiren bir tutum içerisinde oldukları tespit edilmiştir (Marantz ve Coates 1991). Bu bağlamda özellikle erkeklerde görülen eşcinsel davranış eğilimi ve transseksüaliteye yönelik araştırma bulgularının mevcut literatür ile paralellik gösterdiğini söylemek mümkündür. Araştırma verilerinde yer alan annenin yaklaşımına dair diğer bir söylemi ise otoriter/baskıcı tutum oluşturmaktadır. Elde edilen verilere göre; otoriter yapı, eşcinsel davranış eğilimi ve transseksüaliteye sahip olan bireylere yönelik sergilenen baskıcı tutum ile birlikte aile reisi veya evin hakimiyetini üstlenen anne figürü olarak öne çıkmaktadır. Bu durum ev içerisinde babanın pasif, annenin ise baskın bir rol oynadığı aile dinamiklerine işaret etmektedir. Kernberg (1998) CKB tanısı alan erkek çocuklarında babaların edilgen ve aile ilişkilerinden uzak bir yapıda, annenin ise oğlunun üzerine titreyen, güçlü ve biseksüel kişilikli olabileceği ihtimaline yoğunlaşmaktadır. Kernberg (1998) bu yapı sonucunda anne-oğul arasında sembiyotik bir ilişkinin oluşabileceğini ve anneye özdeşim ve babanın uzak temsilinden kaynaklı olarak erkek rolünün reddinin ortaya çıkabileceğini belirtmektedir. Araştırma bulgularına bakıldığında da kendini gey olarak tanımlayan bireylerin aile yapılarında otoriter/baskıcı anne yapısının daha fazla olduğu, buna karşılık babanın çocuklarına karşı ilgisiz bir yapıda yer aldığı tespit edilmiştir. Kendisini trans kadın olarak tanımlayan bireylerde ise bu tür bir bulguya rastlanılmamıştır. Araştırma bulguları içerisinde daha nadir bir söylemi oluşturan destekleyici/arabulucu tutumda ise aile dinamikleri içerisinde annenin çocuğunu babaya karşı koruyan ve savunucu rol üstlenen bir pozisyonda yer aldığı belirlenmiştir.

Ebeveyn-çocuk ilişkisi içerisinde babaya dair süreçler incelendiğinde; babanın genel itibarıyla anneden farklı olarak ‘ilgisiz’ ve ‘aileden uzak’ bir yapıda tanımlandığı ve eşcinsel davranış eğilimi ve transseksüaliteye sahip olan bireylerle olumlu bir baba-oğul ilişkisinin söz konusu olmadığı tespit edilmiştir. Buna bağlı olarak eşcinsel davranış eğilimi ve transseksüaliteye sahip olan bireylerin babaya dair algılarının da büyük oranda olumsuz ve nefret içerikli söylemler barındırdığı belirlenmiştir. Bunun yanı sıra araştırma verileri içerisinde yer alan ilişkisel tablolardan hareketle kendisini trans kadın, gey veya travesti olarak tanımlayan bireylerin babalarıyla ilişkilerinin daha olumsuz bir noktada yer aldığı tespit edilmiştir. Nicolosi (1997) sağlıklı baba-oğul ilişkisinde babadan aktarılan niteliklerin güven, bağımsızlık, atılganlık ve güç duygusu olduğunu ifade etmekte ve baba ile olumlu bir ilişki kuramayan ve

zayıf bir özdeşime sahip olan çocukların eril kimlik gelişimi noktasında birtakım zorluklar yaşayabileceklerini vurgulamaktadır. Aile dinamikleri üzerine yapılan araştırmalar da bu veriye paralel olarak; eşcinsel davranış eğilimi gösteren erkeklerin aileden uzak ve ilgisiz bir babaya sahip olduklarını, buna bağlı olarak baba ile özdeşimin sağlıklı bir şekilde gerçekleşmediğini ortaya koymaktadır (Alanko vd. 2009; Bos vd. 2008; Dickson vd. 2003; Needham ve Austin 2010).

Aile ilişkisinde anne-babaya dair sunulan karşılaştırmalı veriler ise araştırmanın diğer önemli bulguları arasında yer almaktadır. Araştırma verilerine göre; çocuk ile anne-baba ilişkisi açısından büyük oranda zıtlığın var olduğu, anneye dair tanım ve algıların genel itibarıyla olumlu ifadeler içerirken, babaya dair algıya ilişkin negatif söylemin ağırlıklı olduğu belirlenmiştir. Stoller (1984) eşcinsel davranış eğilimi gösteren erkeklerin fallik bir anne figürüne karşı fiziksel veya ruhsal açıdan uzak ve pasif bir babanın varlığı sonucu tüm bakımı annenin üstlendiği bir aile dinamiğinden bahsetmektedir. Ona göre müdahalede bulunmayan ve erkeklige dair model olmayan bir babanın varlığı, erkekte kadınlığın ortaya çıkışına zemin hazırlamaktadır. Benzer şekilde Psikolog Gerard van den Aardweg'e göre (2011) de ebeveyn-çocuk ilişkisindeki dengesizlik, hemcins ebeveyn ile eksik kurulan bir dinamiğe neden olarak karşı cins ebeveyninden aşırı etkilenme durumunu ortaya çıkarmaktadır. Alana yönelik yapılan araştırmalar da bu veriler ile paralellik göstererek; sağlıklı ve dengesiz bir anne-baba-çocuk üçgeninin çocuklarda cinsel kimlik gelişimini engelleyebileceğini ortaya koymaktadır (Bene 1965; Frisch ve Hviid 2006; Nicolasi 1997; Phelan 1996; Szopiński 2016).

Sonuç olarak araştırmadan elde edilen veriler; eşcinsel davranış eğilimi ve transseksüaliteye sahip olan bireylerin farklı yaşam hikayelerine rağmen aileye dönük ortak temalarının var olduğunu ortaya koymaktadır. Araştırmanın bulguları genel çerçevede değerlendirildiğinde; eşcinsel davranış eğilimi ve transseksüaliteye sahip olan bireylerin çocukluk dönemine ilişkin olumsuz aile deneyimlerinin ağırlıklı olduğu; sevgi ve ilgi ihtiyacının karşılandığı bir anne figürünün yanı sıra ilgisiz, pasif ve aileden uzak bir baba figürünün hâkim olduğu anlaşılmaktadır. Özellikle trans kadınların diğer cinsel kimliklere oranla her bir tema içerisinde daha fazla ortak söylemleri barındırması ise translığa dair deneyimlerin çocukluk dönemi aile ilişkileri üzerinden dikkatle incelenmesi gereken bir alan olduğunu ortaya koymaktadır. Elde edilen bulguların mevcut literatür ile paralellik göstermesinin yanı sıra literatürde çocukluk dönemini ele alan araştırmaların yeterli düzeyde olmaması, eşcinsel davranış eğilimi ve transseksüaliteye sahip olan bireylerin yaşadığı olumsuz çocukluk deneyimlerini anlamlandırmayı zorlaştırmaktadır. Bu kapsamda mevcut literatürün

**Farklı Cinsel Kimliklerdeki Bireylerin Çocukluk Dönemi Aile İlişkileri:
“Bizim Hikayemiz Ailede Başlar”**

ilgili alana yönelik çalışmalara ağırlık vermesi ve buna bağlı olarak alanı farklı perspektiflerde değerlendirebilecek çalışmaların ortaya konulması önem arz etmektedir.

KAYNAKÇA

- Aksoy, P. (2020). Aile İçi İlişkiler ve İletişim, G. Baran (Ed.), *Aile Yaşam Dinamiği* içinde (67-113), Ankara: Pelikan.
- Alanko, K., Santtila, P., Witting, K. vd. (2009). Psychiatric Symptoms and Same-Sex Sexual Attraction and Behavior in Light of Childhood Gender Atypical Behavior and Parental Relationships, *Journal of Sex Research*, 46(5), 494-504.
- Beitchman, J. H., Zucker, K. J., Hood, J. E. vd. (1992). A Review of The Long-Term Effects of Child Sexual Abuse, *Child Abuse & Neglect*, 16(1), 101-118.
- Bem, D. J. (1996). Exotic Becomes Erotic: A Developmental Theory of Sexual Orientation, *Psychological Review*, 103(2), 320.
- Bene, E. (1965). On The Genesis of Male Homosexuality: An Attempt at Clarifying The Role of The Parents, *The British Journal of Psychiatry*, 111(478), 803-813.
- Bieber, I., Bieber, T. B. (1979). Male Homosexuality, *The Canadian Journal of Psychiatry*, 24(5), 409-421.
- Bilgin, N. (2006). *Sosyal Bilimlerde İçerik Analizi: Teknikler ve Örnek Çalışmalar*, Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Bos, H. M., Sandfort, T. G., De Bruyn, E. H. vd. (2008). Same-Sex Attraction, Social Relationships, Psychosocial Functioning and School Performance in Early Adolescence, *Developmental Psychology*, 44(1), 59-68.
- Brown, D. G. (1963). Homosexuality and Family Dynamics, *Bulletin of The Menninger Clinic*, 27(5), 227.
- Byrd, A. D. (2010). Dual-Gender Parenting for Optimal Child Development, *Journal of Human Sexuality*, (2), 105-107.
- Ceci, L. (2021). *Average Youtube Video Length as of December 2018, By Category*, <https://www.statista.com/statistics/1026923/youtube-video-category-average-length/>
- Chodorow, N. (1978). *The Reproduction of Mothering: Psychoanalysis and the Sociology of Gender*, California: University of California Press.
- Cohen-Kettenis, P. T., Gooren, L. J. G. (1999). Transsexualism: A Review of Etiology, Diagnosis and Treatment, *Journal of Psychosomatic Research*, 46(4), 315-333.
- Creswell, J. W. (2021). *Nitel Araştırma Yöntemleri*, S. B. Demir ve M. Bütün (Çev.), 6. Baskı, Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Diamond, L. M. (2008). Female Bisexuality from Adolescence to Adulthood: Results from A 10-Year Longitudinal Study, *Developmental Psychology*, 44(1), 5-14.
- Diamond, M. (2002). Sex and Gender are Different: Sexual Identity and Gender Identity are Different, *Clinical Child Psychology and Psychiatry*, 7(3), 320-334.

- Dickson, N., Paul, C. ve Herbison, P. (2003). Same-Sex Attraction in A Birth Cohort: Prevalence and Persistence in Early Adulthood, *Social Science & Medicine*, 56(8), 1607-1615.
- Doll, L. S., Joy, D., Bartholow, B. N. vd. (1992). Self-Reported Childhood and Adolescent Sexual Abuse Among Adult Homosexual and Bisexual Men, *Child Abuse & Neglect*, 16(6), 855-864.
- Drummond, K. D., Bradley, S. J., Peterson-Badali, M. vd. (2008). A Follow-Up Study of Girls with Gender Identity Disorder, *Developmental Psychology*, 44(1), 34.
- Evans, R. B. (1969). Childhood Parental Relationships of Homosexual Men, *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 33(2), 129-135.
- Francis, A. M. (2008). Family and Sexual Orientation: The Family-Demographic Correlates of Homosexuality in Men and Women, *Journal of Sex Research*, 45(4), 371-377.
- Frisch, M., Hviid, A. (2006). Childhood Family Correlates of Heterosexual and Homosexual Marriages: A National Cohort Study of Two Million Danes, *Archives of Sexual Behavior*, 35(5), 533-547.
- Glover, J. A., Galliher, R. V. ve Lamere, T. G. (2009). Identity Development and Exploration Among Sexual Minority Adolescents: Examination of A Multidimensional Model, *Journal of Homosexuality*, 56(1), 77-101.
- Green, R. (1985). Gender Identity in Childhood and Later Sexual Orientation, *American Journal of Psychiatry*, (142), 339-341.
- Hart, C. H. (1999). Parents Do Matter: Combating the Myth that Parents Don't Matter. *Remarks Delivered to the World Congress on Families*. <https://scholarsarchive.byu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1018&context=marriageandfamilies>.
- Higgins, D. J. (2002). Gay Men from Heterosexual Marriages: Attitudes, Behaviors, Childhood Experiences, and Reasons For Marriage, *Journal of Homosexuality*, 42(4), 15-34.
- Kaos GL Derneği. (2020). *Sıkça Sorulan Sorular*, 9. Baskı, Ankara: Kaos GL.
- Kernberg, O. (1998). *Love Relations: Normality and Pathology*, New Haven: Yale University Press.
- Keskin, N., Yapca, G. ve Tamam, L. (2015). Transsexualism: Clinical Features and Legal Issues, *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 7(4), 436-447.
- Krippendorff, K. (2004). *Content Analysis: An Introduction to Its Methodology*, 2. Baskı, California: Sage Publications.
- Lenderking, W. R., Wold, C., Mayer, K. H. vd. (1997). Childhood Sexual Abuse Among Homosexual Men: Prevalence and Association with Unsafe Sex, *Journal of General Internal Medicine*, 12(4), 250-253.
- Marantz, S., Coates, S. (1991). Mothers of Boys with Gender Identity Disorder: A Comparison of Matched Controls, *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 30(2), 310-315.
- Martin, C. L., Ruble, D. N. (2010). Patterns of Gender Development. *Annual Review of Psychology*, 61(1), 353-381.

**Farklı Cinsel Kimliklerdeki Bireylerin Çocukluk Dönemi Aile İlişkileri:
“Bizim Hikayemiz Ailede Başlar”**

- Mettler, F. P., van den Aardweg, G. (2010). Not Looking Away, Not Playing it Down: Why Homosexuality is A Concrete Hindrance for Ordination, *Catholic Social Science Review*, (15), 73-95.
- Michaud, I., Boivin, J. (2009). When Attachment Disorder Presents with Symptoms of Gender Identity Disorder: Case Discussion, *Journal of the Canadian Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 18(2), 136-137.
- Möller, B., Schreier, H., Li, A. vd. (2009). Gender Identity Disorder in Children and Adolescents, *Current Problems in Pediatric and Adolescent Health Care*, 39(5), 117-143.
- Needham, B. L., Austin, E. L. (2010). Sexual Orientation, Parental Support and Health During The Transition to Young Adulthood, *Journal of Youth and Adolescence*, 39(10), 1189-1198.
- Nicolasi, J. (1997). *Healing Homosexuality: Case Stories of Reparative Therapy*, Oxford: Rowman & Littlefield.
- Nicolasi, J. (2022). *Eşcinselliğin Tedavisi: Onarım Terapisi Vaka Öyküleri*, İstanbul: Ayık Kitap.
- Özşungur, B. (2010). Cinsel Kimlik Gelişimi ve Cinsel Kimlik Bozukluğunda Psikososyal Değişkenler: Gözden Geçirme, *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi*, 17(3), 163-174.
- Parke, R. D. (2004). Development in The Family, *Annual Review of Psychology*, (55), 365.
- Person, E. S., Ovesey, L. (1983). Psychoanalytic Theories of Gender Identity, *Journal of the American Academy of Psychoanalysis*, 11(2), 203-226.
- Phelan, J. E. (1996). Recollections of Their Fathers by Homosexual and Heterosexual Men, *Psychological reports*, 79(3), 1027-1034.
- Rust, J., Golombok, S., Hines, M. vd. (2000). The Role of Brothers and Sisters in The Gender Development of Preschool Children, *Journal of Experimental Child Psychology*, 77(4), 292-303.
- Schott, R. L. (1995). The Childhood and Family Dynamics of Transvestites, *Archives of Sexual Behavior*, (24), 309-327.
- Stoller, R. J. (1984). *Sex and Gender: The Development of Masculinity and Femininity*, London: Karnac Books.
- Sutton, P. M. (2014). Possible Factors in The Development of Same-Sex Attraction (SSA), *Journal of Human Sexuality*, (6), 50-104.
- Szopiński, J. (2016). Family Determinants of Homosexuality: A Case Study, *Journal of Human Sexuality*, (8), 38-60.
- Tobin, J. (2001). Childhood Sexuality After Freud: The Problem of Sex in Early Childhood Education, *Annual of Psychoanalysis*, (29), 179-198.
- Van den Aardweg, G. J. M. (2011). On The Psychogenesis of Homosexuality, *The Linacre Quarterly*, 78(3), 330-354.
- Wallien, M. S. C., Cohen-Kettenis, P. T. (2008). Psychosexual Outcome of Gender-Dysphoric Children, *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 47(12), 1413-1423.

- Wang, F. T., Bih, H.-D. ve Brennan, D. J. (2009). Have They Really Come Out: Gay Men and Their Parents in Taiwan, *Culture, Health & Sexuality*, 11(3), 285-296.
- Whitam, F. L. (1980). The Prehomosexual Male Child in Three Societies: The United States, Guatemala, Brazil, *Archives of Sexual Behavior*, 9(2), 87-99.
- Whitehead, N. E., Whitehead, B. K. (2022). *Genlerim Yüzünden*, İstanbul: Ayık Kitap.
- Yavuzer, H. (2021). *Çocuk Eğitimi El Kitabı*, 42. Baskı, Ankara: Remzi Kitabevi.
- Yıldırım, A., Şimşek, H. (2021). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, 12. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, M. T. (2021). Cinsel Gelişim, M. E. Deniz (Ed.), *Erken Çocukluk Döneminde Gelişim içinde* (281-310), 11. Baskı, Ankara: Pegem Akademi.
- Zosuls, K. M., Ruble, D. N. Tamis-Lemonda, C. S. vd. (2009). The Acquisition of Gender Labels in Infancy: Implications for Gender-Typed Play, *Developmental Psychology*, 45(3), 688-701.

**Farklı Cinsel Kimliklerdeki Bireylerin Çocukluk Dönemi Aile İlişkileri:
“Bizim Hikayemiz Ailede Başlar”**
